

**GOUVERNEMENTS DE COMMUNAUTE ET DE REGION
GEMEENSCHAPS- EN GEWESTREGERINGEN
GEMEINSCHAFTS- UND REGIONALREGIERUNGEN**

VLAAMSE GEMEENSCHAP — COMMUNAUTE FLAMANDE

VLAAMSE OVERHEID

Kanselarij en Bestuur

[C – 2019/10146]

14 DECEMBER 2018. — Omzendbrief KB/ABB 2018 /4 betreffende het bestuurlijk toezicht en de bekendmakingsplicht in het decreet van 22 december 2017 over het lokaal bestuur en het Provinciedecreet van 9 december 2005

Aan de provinciegouverneurs

Ter kennisgeving aan :

- de deputaties
- de colleges van burgemeester en schepenen
- de vaste bureaus
- de districtscolleges
- de raden van bestuur van de autonome gemeentebedrijven en autonome provinciebedrijven
- de raden van bestuur van de projectverenigingen, de publiekrechtelijke OCMW-verenigingen, de opdracht-houdende en dienstverlenende verenigingen
- de politiecolleges van de politiezones en de zonecolleges van de hulpverleningszones

Betreft : de hervorming van het bestuurlijk toezicht en de uitbreiding van de bekendmakingsplicht in het decreet van 22 december 2017 over het lokaal bestuur en het Provinciedecreet van 9 december 2005

Doel van de omzendbrief.

Deze omzendbrief geeft duiding bij twee aspecten van het decreet van 22 december 2017 over het lokaal bestuur (hierna DLB te noemen) en het Provinciedecreet van 9 december 2005, zoals gewijzigd bij het decreet van 6 juli 2018 houdende wijziging van diverse bepalingen van het Provinciedecreet van 9 december 2005 (hierna PD te noemen). Ten eerste gaat de omzendbrief in op de publicatie- of bekendmakingsplicht die met voormelde decreten uitgebreid wordt. Die publicatieplicht is mee van belang voor de uitoefening van het hervormde bestuurlijk toezicht, waarover het tweede luik van de omzendbrief toelichting geeft. Concreet wordt duiding gegeven bij het gewoon bestuurlijk toezicht dat van toepassing is op de gemeenteoverheden (autonome gemeentebedrijven (hierna AGB' s te noemen) inbegrepen), de openbare centra voor maatschappelijk welzijn (hierna OCMW' s te noemen), de politiezones en de hulpverleningszones, de provincieoverheden (autonome provinciebedrijven (hierna APB' s te noemen) inbegrepen) en in voorkomend geval de publiekrechtelijke verzelfstandigde entiteiten of samenwerkingsverbanden van deze besturen.

De organieke bepalingen over het bestuurlijk toezicht en de publicatieplicht in het DLB en het PD worden nog verder uitgewerkt in uitvoeringsbesluiten. Waar relevant worden die besluiten aangehaald of wordt ernaar verwezen in voetnoten. Het gaat daarbij om de volgende uitvoeringsbesluiten van de Vlaamse Regering:

- het besluit van de Vlaamse Regering van 20 april 2018 betreffende de bekendmaking en raadpleegbaarheid van besluiten en stukken van het lokaal bestuur, betreffende de wijze waarop de reglementen en verordeningen van het lokaal bestuur worden bijgehouden in het register en betreffende de raadpleegbaarheid van de besluiten van de politiezones en hulpverleningszones (hierna BVR bekendmaking DLB te noemen);
- het besluit van de Vlaamse Regering van 20 april 2018 tot vaststelling van de wijze van communicatie tussen het lokaal bestuur, de indiener van de klacht en de toezichthoudende overheid in het kader van het bestuurlijk toezicht op het lokaal bestuur (hierna BVR communicatie DLB te noemen);
- het besluit van de Vlaamse Regering van 7 september 2018 betreffende de bekendmaking en raadpleegbaarheid van besluiten en stukken van de provincie (hierna BVR bekendmaking PD te noemen);
- het besluit van de Vlaamse Regering van 7 september 2018 tot vaststelling van de wijze van communicatie tussen de provincieoverheid, de indiener van de klacht en de toezichthoudende overheid in het kader van het bestuurlijk toezicht op de provincieoverheid (hierna BVR communicatie PD te noemen);
- het besluit van de Vlaamse Regering van 30 maart 2018 over de beleids- en beheerscyclus van de lokale besturen (hierna BVR BBC te noemen).

De nieuwe publicatieplicht en het hervormde bestuurlijk toezicht treden op 3 december 2018 voor de provincieoverheid in werking en op 1 januari 2019 voor de andere lokale besturen.

De omzendbrief is als volgt ingedeeld:

Inhoudstafel

1.	Bekendmakingsplicht en meldingsplicht voor de lokale besturen.....	5
1.1.	Algemeen.....	5
1.2.	Publicatieplicht: wie publiceert wat, waar, wanneer en hoelang?	6
1.3.	Overzichtstabellen van de publicatie- en meldingsplicht.....	8
1.4.	Gebruik van standaarden bij publicatie.....	8
1.5.	Publicatieplicht in het kader van de beleids- en beheerscyclus.....	9
2.	Situering van het bestuurlijk toezicht.....	9
2.1.	Situering van het bestuurlijk toezicht.....	9
2.2.	Actoren bestuurlijk toezicht en hun onderlinge communicatie.....	11

2.2.1.	De toezichthoudende overheid.....	11
2.2.2.	De onder toezicht staande lokale en provinciale besturen.....	11
2.2.2.1.	De gemeenteoverheden (AGB' s inbegrepen).....	11
2.2.2.2.	De districtsoverheden (artikel 146 van het DLB).....	12
2.2.2.3.	Het OCMW (welzijnsverenigingen en autonome verzorgingsinstellingen inbegrepen).....	12
2.2.2.4.	De intergemeentelijke overheden (artikel 461 van het DLB)	13
2.2.2.5.	De provincieoverheden (autonome provinciebedrijven inbegrepen).....	13
2.2.2.6.	De politie- en hulpverleningszones.....	13
2.2.3.	De klager.....	14
2.3.	Communicatie tussen de actoren bij toezicht.....	14
2.3.1.	De communicatie tussen de lokale besturen en de toezichthoudende overheid.....	15
2.3.2.	De communicatie tussen klager en toezichthoudende overheid en het belang daarvan....	16
2.4.	Procedure algemeen bestuurlijk toezicht	17
2.4.1.	De toezichtcyclus in vogelvlucht.....	17
2.4.2.	De start van de toezichttermijn	18
2.4.2.1.	Meldingsplichtige besluiten.....	18
2.4.2.2.	Niet-meldingsplichtige besluiten	19
2.4.3.	Duur van de toezichttermijn	20
2.4.4.	Klacht en klachttermijn.....	20
2.4.5.	Opvraging en onderzoek door de toezichthoudende overheid.....	21
2.4.6.	Toezichtmaatregel - vernietiging wegens schending van het recht en algemeen belang...23	
2.4.7.	Besturen communiceren transparant de tussenkomst van de toezichthoudende overheid ..23	
2.4.8.	Beroep bij de Raad van State.....	24
2.5.	Goedkeuringstoezicht.....	25
2.5.1.	Algemeen.....	25
2.5.2.	Goedkeuringstoezicht dienstverlenende of opdrachthoudende intergemeentelijke verenigingen	25
2.5.3.	Goedkeuringstoezicht welzijnsvereniging en autonome verzorgingsinstelling.....	27
2.5.4.	Goedkeuringstoezicht privaatrechtelijke vereniging voor maatschappelijk welzijn: ziekenhuisvereniging, vereniging voor sociale dienstverlening en woonzorgvereniging.....	28
2.5.4.1.	Ziekenhuisvereniging	28

2.5.4.2.	Vereniging voor sociale dienstverlening	28
2.5.4.3.	Woonzorgvereniging.....	29
2.6.	Toezicht op de beleidsrapporten.....	30
2.6.1.	Het meerjarenplan of de aanpassing ervan.....	30
2.6.2.	De jaarrekening.....	31
2.7.	Dwangtoezicht.....	32
2.8.	Toezicht op de provincieoverheid	32
2.9.	Toezicht op de randgemeenten en Voeren.....	32
2.9.1.	Randgemeenten en Voeren.....	32
2.9.2.	Uitzonderingsregeling voor Voeren	33
2.10.	Toezicht op de politie-en hulpverleningszones	33
2.11.	Overgangsbepalingen en inwerkingtreding.....	35
2.12.	Opheffingsbepalingen.....	35
Bijlage 1:	Tabellen publicatieplicht en, in voorkomend geval, meldingsplicht.....	38
Bijlage 2:	overzicht goedkeuringstoezicht intergemeentelijke verenigingen en OCMW-verenigingen.....	46
Bijlage 3:	overzicht goedkeuringstoezicht ten aanzien van beslissingen van de gemeente Voeren.....	48

Overzicht van gebruikte afkortingen

AGB	autonoom gemeentebedrijf
APB	autonoom provinciebedrijf
BS	Belgisch Staatsblad
BVR bekendmaking DLB	besluit van de Vlaamse Regering van 20 april 2018 betreffende de bekendmaking en raadpleegbaarheid van besluiten en stukken van het lokaal bestuur, betreffende de wijze waarop de reglementen en verordeningen van het lokaal bestuur worden bijgehouden in het register en betreffende de raadpleegbaarheid van de besluiten van de politiezones en hulpverleningszones
BVR bekendmaking PD	besluit van de Vlaamse Regering van 7 september 2018 betreffende de bekendmaking en raadpleegbaarheid van besluiten en stukken van de provincie
BVR BBC	besluit van de Vlaamse Regering van 30 maart 2018 over de beleids- en beheerscyclus van de lokale besturen
BVR communicatie DLB	besluit van de Vlaamse Regering van 20 april 2018 tot vaststelling van de wijze van communicatie tussen het lokaal bestuur, de indiener van de

BVR communicatie PD	klacht en de toezichthoudende overheid in het kader van het bestuurlijk toezicht op het lokaal bestuur besluit van de Vlaamse Regering van 7 september 2018 tot vaststelling van de wijze van communicatie tussen de provincieoverheid, de indiener van de klacht en de toezichthoudende overheid in het kader van het bestuurlijk toezicht op de provincieoverheid
DLB	decreet van 22 december 2017 over het lokaal bestuur
NGW	Nieuwe Gemeentewet
OCMW	openbaar centrum voor maatschappelijk welzijn
OCMW-raad	raad voor maatschappelijk welzijn
OCMW-vereniging	vereniging of vennootschap voor maatschappelijk welzijn
PD	het Provinciedecreet van 9 december 2005, zoals gewijzigd bij het decreet van 6 juli 2018 houdende wijziging van diverse bepalingen van het Provinciedecreet van 9 december 2015
WGP	wet van 7 december 1998 tot organisatie van een geïntegreerde politiedienst, gestructureerd op twee niveaus

1. BEKENDMAKINGSPLICHT EN MELDINGSPLICHT VOOR DE LOKALE BESTUREN¹

Eén van de uitgangpunten van de nieuwe toezichtregeling is een grotere actieve openbaarheid. De burger moet online kennis kunnen krijgen van de beslissingen van de lokale besturen en moet ze kunnen consulteren, zodat hij eventueel een klacht kan indienen bij de toezichthoudende overheid. Daarom is het cruciaal dat de lokale besturen beschikken over een goede webtoepassing waarop ze het bestaan of zelfs de integrale inhoud van hun besluiten bekendmaken.

1.1. Algemeen

De bekendmakingsplicht is de plicht voor het lokaal bestuur om binnen welbepaalde termijnen een aantal welomschreven besluiten, lijsten met besluiten en stukken te publiceren op hun webtoepassing². De besluiten die volgens de bepalingen van het DLB en het PD en het BVR Bekendmaking DLB gepubliceerd moeten worden, zijn de bekendmakingsplichtige of publicatieplichtige besluiten.

De publicatie- of bekendmakingsplicht op de webtoepassing van de lokale overheid komt tegemoet aan de vereiste van democratische transparantie en controle.

¹ Hiermee worden de lokale besturen bedoeld die onder toepassingsgebied vallen van het DLB en het PD (zie verder: lokale besturen en provinciale besturen (de provincieoverheden)). Deze regeling is terug te vinden in het DLB (artikelen 285 en volgende, artikelen 467 en volgende DLB) en het BVR bekendmaking DLB en in het PD (artikelen 180 en volgende PD) en het BVR bekendmaking PD waar de regeling grosso modo hetzelfde is.

² Voor de definitie van webtoepassing, zie punt.1.2. "Waar?"

De meldingsplicht is de plicht voor het lokaal bestuur om aan de toezichthoudende overheid te melden dat bepaalde besluiten en lijsten met besluiten gepubliceerd zijn op de webtoepassing van het lokaal bestuur of van de vereniging. Die melding gebeurt op dezelfde dag als de publicatie (artikel 146, 330, en 467, vierde lid van het DLB en artikel 245 PD). De besluiten die volgens de bepalingen van het DLB en PD gemeld moeten worden aan de toezichthoudende overheid zijn de “meldingsplichtige besluiten”.

De melding aan de toezichthoudende overheid van de besluiten en de lijsten met besluiten gebeurt op dezelfde dag als de publicatie van die besluiten en lijsten met besluiten. Door de melding start de toezichttermijn (zie 2.4.2. start van de toezichttermijn). Als de toezichttermijn verstreken is, kan er geen toezichtmaatregel meer genomen worden. Het lokaal bestuur heeft er dus belang bij om de besluiten en lijsten met besluiten zo snel mogelijk te publiceren en te melden aan de toezichthoudende overheid.

In bijlage 1 is een exhaustieve opsomming van de bekendmakingsplichtige besluiten en de meldingsplichtige besluiten opgenomen.

Hieronder wordt de publicatieplicht verder geduid.

1.2. Publicatieplicht: wie publiceert wat, waar, wanneer en hoelang³?

Wie?

Naargelang het lokaal bestuur waarvan de beslissing of het stuk is, draagt de burgemeester, de districtsburgemeester of de voorzitter van het vast bureau de verantwoordelijkheid voor de publicatie ervan op de webtoepassing van de gemeente. De voorzitter van de raad van bestuur van de dienstverlenende of van de opdrachthoudende vereniging is verantwoordelijk voor de publicatie op de webtoepassing van die vereniging.

Waar?

De publicatie gebeurt op de webtoepassing van de gemeente, de provincie, de dienstverlenende of de opdrachthoudende vereniging. Onder “webtoepassing” wordt verstaan de website van het bestuur of de vereniging, een webpagina om informatie op te zoeken, een digitaal archief om documenten te raadplegen, een mobiele app waarmee burgers in interactie kunnen gaan met de bestuurders, het via het web ontsloten deel van het notulenbeheersysteem, enz. In veel lokale besturen maakt de website van het OCMW en/of het AGB nu reeds deel uit van de website van de gemeente. Voor de besturen waar dat nog niet het geval is, komt het voorzien in een duidelijke link via de webtoepassing van de gemeente naar de webtoepassing van het OCMW, het AGB, het district of de vereniging of vennootschap voor maatschappelijk welzijn (hierna OCMW-vereniging te noemen) tegemoet aan de bedoeling van de decreetgever.

Wat?

De publicatieplicht omvat het publiek bekendmaken van:

³ Artikel 146, 285-287, 466 en 467 van het DLB, BVR Bekendmaking DLB en artikel 180bis van het PD en het BVR Bekendmaking PD

- 1) een aantal besluiten met hun integrale inhoud (artikel 286 DLB, artikel 467 DLB en BVR Bekendmaking DLB; artikel 180bis PD);
- 2) een aantal lijsten met een beknopte omschrijving van de besluiten (artikel 285 DLB, artikel 466 DLB en artikel 180 PD);
- 3) een aantal stukken, zoals bijvoorbeeld de agenda van de gemeenteraad, de districtsraad, de raad voor maatschappelijk welzijn (hierna OCMW-raad te noemen), de provincieraad en de code van goed bestuur van de dienstverlenende en de opdrachthoudende verenigingen (BVR Bekendmaking DLB en BVR Bekendmaking PD);
- 4) geactualiseerde coördinaties van belangrijke reglementen van de lokale besturen, zoals bijvoorbeeld een belastingsreglement (BVR Bekendmaking DLB en BVR Bekendmaking PD).

Reglementen en verordeningen, met inbegrip van de besluiten over de rechtspositieregeling voor het personeel, worden integraal bekendgemaakt, waardoor de exacte inhoud ervan en de datum waarop ze zijn aangenomen, bekend zijn. Dit geldt dus ook voor bijvoorbeeld het huishoudelijk reglement van de raad, het reglement inzake klachtenbehandeling, het arbeidsreglement.

De webtoepassing vermeldt daarnaast ook hoe het publiek inzage kan krijgen in de besluiten die op de lijsten zijn vermeld en hoe tegen besluiten een klacht kan worden ingediend bij de toezichthoudende overheid. Dat kan eenvoudig gebeuren door een link op te nemen naar de klachtenwegwijzer op de website van het Agentschap Binnenlands Bestuur.

Als de toezichthoudende overheid een beslissing van het bestuur vernietigt, wordt dat ook vermeld op de webtoepassing.

Wat niet?

Bij de publicatie van de lijsten van besluiten en integrale besluiten moet rekening gehouden worden met de uitzonderingsgronden die bepaald zijn in het bestuursdecreet van 7 december 2018⁴ (voor meer informatie over de openbaarheid van bestuur zie hiervoor de website vermeld in de voetnoot⁵). Zo mogen onder andere geen persoonsgegevens (namen, adressen, rekeningnummers, rijksregisternummers ...) van burgers en personeelsleden openbaar gemaakt worden, tenzij de betrokkenen hun instemming geven. Dat is voornamelijk van belang bij benoemingen, het toekennen van omgevingsvergunningen enzovoort.

Wanneer?

De lijsten van besluiten en de integrale besluiten worden binnen de tien dagen na het nemen van de besluiten gepubliceerd, met de vermelding van de datum waarop ze via de webtoepassing bekend gemaakt zijn.⁶

Hoelang?⁷

Reglementen en verordeningen moeten gepubliceerd blijven zolang ze geldig zijn.

⁴ Het Bestuursdecreet vervangt vanaf 1 januari 2019 de bepalingen van het decreet van 26 maart 2004 betreffende de openbaarheid van bestuur.

⁵ Voor meer informatie over de openbaarheid van bestuur, zie <https://overheid.vlaanderen.be/openbaarheid-van-bestuur>

⁶ Artikel 287, 466 en 467 van het DLB; artikel 180ter PD

⁷ Artikel 2 van het BVR Bekendmaking DLB en artikel 2 van het BVR Bekendmaking PD

De andere publicatieplichtige besluiten moeten ten minste zolang gepubliceerd worden als een maatregel van bestuurlijk toezicht mogelijk is. Strikt genomen moeten dus ook de beleidsrapporten maar gedurende die beperkte periode op de webtoepassing blijven staan, maar het is aanbevolen dat die documenten in de praktijk via de webtoepassing raadpleegbaar blijven zolang ze relevant zijn. Voor het meerjarenplan en de aanpassingen ervan is dat minstens de zesjaarlijkse periode waarop ze betrekking hebben. Voor de jaarrekening over een bepaald boekjaar is dat ten minste tot de publicatiedatum van de jaarrekening over het volgende boekjaar.

De agenda van de gemeenteraad, de OCMW-raad, de districtsraad en de provincieraad blijven ten minste gepubliceerd tot de notulen worden gepubliceerd.

De goedgekeurde notulen van de gemeenteraad, de OCMW-raad, de districtsraad en de provincieraad zijn ten minste een jaar raadpleegbaar vanaf de datum van de zitting waarin ze zijn goedgekeurd.

De geactualiseerde en gecoördineerde versies van de rechtspositieregelingen, de belasting- en retributiereglementen, de statuten, de deontologische codes, de samenstelling van de politieke organen en het overzicht en de samenstelling van adviesraden en overlegstructuren blijven raadpleegbaar.

Het staat het lokaal bestuur vrij om besluiten, besluitenlijsten of stukken langer op de webtoepassing te laten staan dan door het BVR Bekendmaking DLB en BVR Bekendmaking PD wordt vastgesteld.

1.3. Overzichtstabellen van de publicatie- en meldingsplicht

zie bijlage 1

1.4. Gebruik van standaarden bij publicatie

Meer informatie over hoe de bovenvermelde besluiten en stukken op de webtoepassing van het lokaal bestuur moeten worden bekendgemaakt, vindt u op <https://lokaalbestuur.vlaanderen.be/lokale-besluiten-als-gelinkte-open-data/gemeente-lokaal-bestuur>. De beschrijving van het formaat en de technische voorwaarden vindt u op <https://data.vlaanderen.be/#Standaarden>.

Voor de burger is het belangrijk dat minstens een overzicht van de publicatieplichtige besluiten en stukken op een herkenbare plaats op de webtoepassing van het bestuur te raadplegen is. De gestandaardiseerde publicatiewijze komt daaraan tegemoet.

Bovendien bevordert het werken met standaarden de gegevensuitwisseling tussen verschillende toepassingen binnen het bestuur en is het een belangrijke hefboom voor de interbestuurlijke gegevensuitwisseling en het hergebruik van informatie door de private sector.

1.5. Publicatieplicht in het kader van de beleids- en beheerscyclus

Alle besturen die de beleids- en beheerscyclus toepassen, moeten hun beleidsrapporten publiceren op een webtoepassing. Daarnaast moeten de uitvoerende organen van die besturen via die webtoepassing permanent een overzicht ter beschikking stellen met de omschrijving van alle beleidsdoelstellingen, actieplannen en acties en de bijbehorende ontvangsten en uitgaven. Dat overzicht geeft raadsleden, personeelsleden en alle andere geïnteresseerde lezers inzicht in het beleid dat al beslist is in vastgestelde beleidsrapporten.

De publicatieplicht is niet gekoppeld aan het bestuurlijk toezicht, maar vloeit voort uit de bepaling in artikel 5 van het besluit van de Vlaamse Regering van 30 maart 2018 over de beleids- en beheerscyclus van de lokale besturen. Het overzicht voor de gemeente, het OCMW, het district, het AGB en de welzijnsvereniging wordt bekendgemaakt via de webtoepassing van de gemeente⁸. Het overzicht voor de provincie en het APB wordt gepubliceerd op de webtoepassing van de provincie.

2. SITUERING VAN HET BESTUURLIJK TOEZICHT

2.1. Situering van het bestuurlijk toezicht⁹

Het bestuurlijk toezicht op de beslissingen en handelingen van lokale en provinciale besturen is een wezenlijk onderdeel van het Belgische bestuursrecht. De grondwetgever heeft het beginsel van bestuurlijk toezicht ingesteld om te beletten dat de lokale en provinciale besturen de wet of het algemeen belang schaden¹⁰. Het bestuurlijk toezicht omvat zo een toetsing aan het recht en aan het algemeen belang.

Er zijn verschillende soorten bestuurlijk toezicht. Zo is er het gewoon algemeen toezicht en het gewoon bijzonder toezicht enerzijds en het specifiek algemeen toezicht en het specifiek bijzonder toezicht anderzijds.

Het **gewoon** bestuurlijk toezicht is het toezicht dat wordt geregeld door de organieke decreten van toepassing op de lokale en provinciale besturen, met name het DLB en het PD.

De lokale besturen voeren echter tal van taken uit en niet weinig daarvan worden in het kader van andere, specifieke (sectorale) wetgeving van de federale, gewestelijke of gemeenschapsoverheid geregeld. Wanneer die specifieke regelgeving bestuurlijk toezicht organiseert, is er sprake van **specifiek** bestuurlijk

⁸ Voor de welzijnsvereniging gebeurt de publicatie via de webtoepassing van de gemeente waar de maatschappelijke zetel van de vereniging zich bevindt

⁹ zie o.a. De Becker, A., "Algemeen bestuurlijk toezicht als regel en wat met de uitzonderingen?", in *Het bestuurlijk toezicht op de lokale besturen, Actualia Publiekrecht 2*, Brugge, die Keure, 2010, p. 4-11.

¹⁰ Artikel 162 van de Grondwet

toezicht. Al naargelang de regeling in het sectordecreet, sluit het specifiek toezicht het gewoon toezicht van de organieke decreten geheel of ten dele uit¹¹.

Algemeen bestuurlijk toezicht is een vorm van 'a posteriori' toezicht: het lokaal bestuur neemt een beslissing die meteen uitvoerbaar is maar de toezichthoudende overheid kan daar nog tegen optreden. Dat gewoon algemeen bestuurlijk toezicht heeft een facultatief karakter. Dat betekent dat de toezichthoudende overheid een maatregel van toezicht kan opleggen maar daar niet toe verplicht is. Het is wel de bedoeling dat de toezichthoudende overheid in gelijkaardige gevallen dezelfde houding aanneemt.

Het **bijzonder** bestuurlijk toezicht is een vorm van 'a priori' toezicht: het lokaal bestuur kan geen beslissing nemen of die beslissing niet eerder uitvoeren vooraleer de toezichthoudende overheid zich daarover vooraf heeft uitgesproken in een advies, een machtiging of goedkeuring.

In de artikelen 326 tot en met 341 van het DLB¹² wordt het algemeen bestuurlijk toezicht, dat enkel nog een vernietigingstoezicht is, geregeld. In de artikelen 243, 262, 418, 428, 430, 471, 472, 476, 482, 490, 502, 508, 509 en 514 van het DLB¹³ wordt het bijzonder toezicht geregeld. Het gaat dan om goedkeuringstoezicht ten aanzien van jaarrekeningen en goedkeuringstoezicht ten aanzien van de oprichting en de statuten van sommige rechtspersonen waaraan het lokaal bestuur deelneemt.¹⁴

Het hervormde toezicht in het DLB en PD gaat uit van de volgende principes:

- maximale transparantie en openbaarheid van de beslissingen van de lokale overheden;
- maximaal vertrouwen in lokale overheden en in het verlengde daarvan minder goedkeuringstoezicht en meer klachtentoezicht;
- snelle rechtszekerheid voor lokale overheid en de burger;
- het invoeren van een eentrapstoezicht met enkel nog de mogelijkheid voor de toezichthoudende overheid om te vernietigen (de schorsing is afgeschaft);
- meer eenvormigheid in het bepalen van de termijnen van toezicht;
- meer digitale communicatie tussen de actoren van toezicht.

Het bestuurlijk toezicht staat in principe los van procedures die voor een gewone of administratieve rechtbank kunnen worden gevoerd. De rechter is er niet door gebonden. Het bestuurlijk toezicht valt ook

¹¹ Een voorbeeld van specifiek toezicht is artikel 29bis van het decreet van 15 juli 1997 houdende de Vlaamse Wooncode. Artikel 29bis regelt de schorsing en vernietiging door de toezichthouder voor sociale huisvesting van besluiten van lokale overheden voor zover die strijdig zijn met specifieke bepalingen in de wooncode. Ook de Polderwet van 3 juni 1957 betreffende de polders regelt specifiek toezicht.

¹² En in artikel 241 tot en met 253 van het PD.

¹³ En in artikel 154 en 236 bis van het PD.

¹⁴ Zie voor een toelichting over de regeling van dit goedkeuringstoezicht punt 2.5 en 2.6. in deze omzendbrief.

te onderscheiden van de audit die Audit Vlaanderen uitvoert bij lokale besturen. Die audit evalueert het organisatiebeheersingssysteem van het lokaal bestuur en doet aanbevelingen tot verbetering ervan.

2.2. Actoren bestuurlijk toezicht en hun onderlinge communicatie

2.2.1. De toezichthoudende overheid

Voor de lokale besturen is er één toezichthoudende overheid, met name de Vlaamse Regering, bij delegatie de Vlaamse minister van Binnenlands Bestuur, of de provinciegouverneur. Dat betekent in de praktijk dat maar één van hen, de provinciegouverneur of de Vlaamse minister van Binnenlands Bestuur, kan gevat worden als toezichthoudende overheid en het bestuurlijk toezicht zal uitoefenen.

De provinciegouverneurs en de Vlaamse minister van Binnenlands Bestuur maken via onderlinge werkafspraken uit wie als toezichthoudende overheid het onderzoek voert en in voorkomend geval optreedt. Bij een klacht treedt in principe de provinciegouverneur op als toezichthoudende overheid, voor de besluiten van de lokale besturen van de provincie waarvan hij/zij de bevoegde provinciegouverneur is. Een aantal klachten behandelt de Vlaamse minister van Binnenlands Bestuur in principe altijd zelf. Het gaat dan om klachten waarin een beleidsstandpunt of een nieuw principiële standpunt vereist is, om klachten tegen besluiten die de bestuurlijke organisatie van een lokaal bestuur vormgeven of om klachten tegen besluiten van de provincie.

Voor de provinciale besturen is de toezichthoudende overheid altijd (bij delegatie door de Vlaamse Regering) de Vlaamse minister bevoegd voor Binnenlands Bestuur¹⁵.

Het Agentschap Binnenlands Bestuur staat in voor de dossiervoorbereiding en de ondersteuning van de toezichthoudende overheid in het kader van het bestuurlijk toezicht op de lokale en provinciale besturen.¹⁶ Het Agentschap waakt hierbij over een goede afstemming tussen de Vlaamse minister van Binnenlands Bestuur en de provinciegouverneurs.

2.2.2. De onder toezicht staande lokale en provinciale besturen

De toezichthoudende overheid kan in het raam van het gewoon bestuurlijk toezicht optreden tegen de beslissingen van de hiernavolgende lokale en provinciale besturen.

2.2.2.1. De gemeenteoverheden (AGB' s inbegrepen)

Onder gemeenteoverheid wordt verstaan: de organen en personeelsleden van de gemeente en de AGB' s die een beslissing nemen.

¹⁵ Artikel 241 van het PD

¹⁶ Artikel 4, 4° en 5° van het besluit van de Vlaamse Regering van 28 oktober 2005 tot oprichting van het intern verzelfstandigd agentschap "Agentschap Binnenlands Bestuur" beschrijft wat verstaan wordt onder "lokale besturen" en "provinciale besturen".

Als gemeenteoverheid worden bijgevolg beschouwd:

- de gemeenteraad;
- het college van burgemeester en schepenen;
- de burgemeester;
- de algemeen directeur;
- de financieel directeur;
- de diensthoofden en de andere personeelsleden van de gemeente die een beslissing nemen;
- de raad van bestuur van het AGB;
- het directiecomité van het AGB;
- de gedelegeerd bestuurder van het AGB;
- de personeelsleden van het AGB die een beslissing nemen.

Ook minder klassieke organen, zoals tijdelijke organen (bijvoorbeeld selectiecommissies), kunnen beslissingen nemen die onder het algemeen bestuurlijk toezicht ressorteren.

2.2.2.2. De districtsoverheden (artikel 146 van het DLB)

De regeling van het algemeen bestuurlijk toezicht is ook van toepassing op de districtsoverheden. Districtsoverheid wordt daarbij gedefinieerd als:

- de districtsraad;
- het districtscollege;
- de voorzitter van de districtsraad;
- de districtsburgemeester.

2.2.2.3. Het OCMW (welzijnsverenigingen en autonome verzorgingsinstellingen inbegrepen)

Als OCMW wordt beschouwd: de organen en personeelsleden van het OCMW die een beslissing nemen. Dat zijn namelijk:

- de OCMW-raad;
- het vast bureau;
- de voorzitter van het vast bureau;
- het bijzonder comité voor de sociale dienst¹⁷;
- de algemeen directeur;
- de financieel directeur;

¹⁷ De beslissingen over individuele steunaanvragen vallen onder het federaal specifiek toezicht zoals bijvoorbeeld het beroep bij de sociaalrechtelijke inspecteurs op basis van het decreet van 30 april 2004 houdende sociaalrechtelijk toezicht ofwel is er tegen deze beslissingen beroep mogelijk bij de arbeidsrechtbank (artikel 45 van de RMI-wet en artikel 71 van de OCMW-wet). Dat sluit het gewoon toezicht uit. Alleen beslissingen van het bijzonder comité voor de sociale dienst over hun eigen werking zijn wel onderworpen aan het gewoon algemeen bestuurlijk toezicht, zoals bijvoorbeeld de beslissing van het bijzonder comité voor de sociale dienst tot vaststelling van het huishoudelijk reglement of de beslissing tot goedkeuring van de notulen van het bijzonder comité voor de sociale dienst.

- de diensthoofden en andere personeelsleden die een beslissing nemen.

Ook de organen en personeelsleden van de welzijnsverenigingen en de autonome verzorgingsinstelling die een beslissing nemen vallen onder het algemeen bestuurlijk toezicht.¹⁸

Het gaat om:

- de algemene vergadering van de vereniging;
- de raad van bestuur van de vereniging;
- elk ander orgaan of personeelslid dat krachtens de statuten van de vereniging opgericht is of een beslissingsbevoegdheid toegewezen kreeg.

2.2.2.4. De intergemeentelijke overheden (artikel 461 van het DLB)

Onder intergemeentelijke overheid wordt verstaan de bestuursorganen van de projectvereniging, de dienstverlenende vereniging en de opdrachthoudende vereniging, met inbegrip van de opdrachthoudende vereniging met private deelname.

Afhankelijk van het soort samenwerkingsverband gaat het dan om de volgende organen:

- de algemene vergadering;
- de raad van bestuur;
- de regionale bestuurscomités met beslissingsbevoegdheid;
- het personeelslid dat een bepaalde beslissingsbevoegdheid toegewezen kreeg.

2.2.2.5. De provincieoverheden (APB's inbegrepen)

Onder provincieoverheid wordt verstaan: de organen en personeelsleden van de provincie en de APB 's die een beslissing nemen.

Als provincieoverheid worden bijgevolg beschouwd:

- de provincieraad;
- de deputatie;
- de provinciegriffier;
- de financieel beheerder;
- de diensthoofden en de andere personeelsleden van de provincie die een beslissing nemen;
- de raad van bestuur van het APB;
- het directiecomité van het APB;
- de gedelegeerd bestuurder van het APB;
- de personeelsleden van het APB die een beslissing nemen.

2.2.2.6. De politie- en hulpverleningszones

¹⁸ Artikel 485, eerste lid en artikel 500 van het DLB

Het gewoon bestuurlijk toezicht blijft in principe aanvullend van toepassing op de politie- en hulpverleningszones naast het specifiek bestuurlijk toezicht dat wordt geregeld in de Wet van 7 december 1998 tot organisatie van een geïntegreerde politiedienst, gestructureerd op twee niveaus (hierna de WGP te noemen) (zie punt 2.10 voor meer informatie over het toezicht op de politie- en hulpverleningszones). Voor de politiezones gaat het om de besluiten van de organen en personeelsleden van de eengemeentezones en de meergemeentezones.

Onder organen en personeelsleden van de eengemeentezones wordt verstaan¹⁹:

- de gemeenteraad die besluiten neemt over aangelegenheden van lokale politie;
- het college van burgemeester en schepenen dat besluiten neemt over aangelegenheden van lokale politie;
- de burgemeester die besluiten neemt over aangelegenheden van lokale politie;
- de personeelsleden van de politiezone die een beslissing nemen.

Onder organen en personeelsleden van de meergemeentezones wordt verstaan:

- de politieraad;
- het politiecollege;
- de voorzitter van de politieraad;
- de personeelsleden van de politiezone die een beslissing nemen.

Voor de hulpverleningszones gaat het om de besluiten van de organen en personeelsleden van de hulpverleningszone.

Onder organen en personeelsleden die beslissingen nemen voor de hulpverleningszones wordt verstaan:

- de zoneraad;
- het zonecollege;
- de voorzitter van de zoneraad;
- de personeelsleden van de hulpverleningszone die een beslissing nemen.

2.2.3. De klager

Iedereen, zowel een natuurlijke persoon als een rechtspersoon, kan een klacht indienen bij de toezichthoudende overheid. Men hoeft geen belang aan te tonen.

2.3. Communicatie tussen de actoren bij toezicht

Een van de uitgangspunten van de nieuwe toezichtregeling is de 'maximale digitalisering' van interne en externe processen. De papieren communicatiestromen tussen de toezichthoudende overheid en de lokale

¹⁹ Artikel 85 van het WGP.

en provinciale besturen worden zoveel mogelijk afgebouwd. Er wordt ingezet op digitale communicatie. Er wordt bovendien één uniek klachtenadres georganiseerd waar burgers bij voorkeur digitaal terecht kunnen.

Ter uitvoering van artikel 329, eerste lid van het DLB heeft de Vlaamse Regering de nadere modaliteiten van de communicatie in het kader van toezicht nader bepaald in het BVR communicatie DLB. Het PD werd in dezelfde zin aangepast, zodat de regels voor de gemeenten en de provincies zoveel mogelijk op elkaar afgestemd blijven²⁰. Er is dus ook een gelijkaardig BVR communicatie PD.

2.3.1. De communicatie tussen de lokale besturen en de toezichthoudende overheid

De communicatie tussen het lokaal bestuur en de toezichthoudende overheid gebeurt in principe via het digitaal loket, in de twee richtingen. Dit is een beveiligde zending²¹. Het digitaal loket is beschikbaar op de website van het Agentschap Binnenlands Bestuur²²: <https://lokaalbestuur.vlaanderen.be>.

De toegang tot het Digitaal Loket wordt beheerd in een toepassing van de Vlaamse overheid die voorziet in een eigen gebruikersbeheer voor de besturen. Ieder bestuur dat gekend is in het gebruikersbeheer heeft een lokale beheerder, in eerste instantie de algemeen directeur. Deze persoon kan inloggen in het gebruikersbeheer en de gebruikersrechten voor het digitaal loket toekennen aan zichzelf of aan andere medewerkers van het bestuur. Alle informatie betreffende de werking van het digitaal loket is terug te vinden op voormelde webpagina van het Agentschap Binnenlands Bestuur.

De volgende communicatie tussen lokaal bestuur en toezichthoudende overheid gebeurt principieel via het digitaal loket:

- de melding aan de toezichthoudende overheid van de bekendmaking van besluiten of van lijsten van besluiten op de webtoepassing van het bestuur (artikel 330 van het DLB – artikel 245 van het PD);
- de opvraging door de toezichthoudende overheid van een besluit en of van het dossier (artikel 331, eerste lid van het DLB – artikel 247 van het PD);
- het bezorgen van het opgevraagde besluit en het dossier (artikel 332, §6, eerste lid van het DLB – artikel 248, §6, eerste lid van het PD);
- het kennisgeven aan het bestuur van het antwoord aan de indiener van een klacht en, in voorkomend geval, van opmerkingen aan het bestuur (artikel 333, tweede lid van het DLB – artikel 250, tweede lid van het PD);
- het bezorgen van het vernietigingsbesluit en bijhorende brief aan het bestuur (artikel 329 van het DLB – artikel 244 van het PD).

²⁰ Artikel 244 van het PD en het BVR communicatie PD. Er wordt niet elke keer verwezen naar de parallelle bepaling in het PD, maar het is voor de provincieoverheid op dezelfde manier geregeld als voor de gemeenteoverheid.

²¹ Dit is een zending waarbij het tijdstip van de verzending en de aflevering van de communicatie en de integriteit van die gegevens kan worden vastgesteld. Dat is bijvoorbeeld essentieel voor het berekenen van de toezichttermijn.

²² Artikel 1, 2°, a) van het BVR Communicatie DLB en van het BVR communicatie PD.

De communicatie van de toezichthoudende overheid naar de lokale besturen kan alleen uitzonderlijk met een beveiligde zending op papier, bijvoorbeeld als het digitaal loket niet beschikbaar zou zijn.

2.3.2. De communicatie tussen klager en toezichthoudende overheid

Ten behoeve van de burger vermeldt de webtoepassing van het bestuur de mogelijkheid om een klacht in te dienen bij de toezichthoudende overheid,²³ de wijze waarop een klacht kan worden ingediend bij de toezichthoudende overheid en ook het belang daarvan voor de toezichttermijn. Dat kan eenvoudig door een link op te nemen naar de klachtenwegwijzer op de website van het Agentschap Binnenlands Bestuur (<https://lokaalbestuur.vlaanderen.be>).

Een klacht bij de toezichthoudende overheid wordt ingediend via één uniek adres, digitaal of op papier. Een klacht wordt bij voorkeur ingediend via het digitaal formulier dat ter beschikking gesteld wordt op de website van het Agentschap Binnenlands Bestuur. Bij het indienen van dit digitaal formulier krijgt de klager automatisch een registratiemelding. Het is ook mogelijk om een klacht in te dienen via aangetekende mail op het adres binnenland@vlaanderen.be. Men kan ook nog altijd op papier, via aangetekende brief of afgifte tegen ontvangstbewijs, een klacht indienen. Die klacht wordt dan gericht aan *“de toezichthoudende overheid, p/a Agentschap Binnenlands Bestuur, VAC Herman Teirlinck Brussel, Thurn & Taxis-site - Havenlaan 88, bus 70, 1000 Brussel”*²⁴.

Voor een klager is het van belang dat hij zijn klacht indient op een van de voormelde wijzen via de zogenaamde beveiligde zending. De beveiligde zending maakt immers dat de toezichttermijn gestuit wordt waardoor een nieuwe toezichttermijn start²⁵ die de toezichthoudende overheid de kans geeft om het besluit en het dossier op te vragen bij het bestuur.

De toezichthoudende overheid deelt een klager binnen de tien dagen via gewone brief of mail mee dat ze de klacht heeft ontvangen. In die ontvangstmelding wordt ook meegedeeld dat het bestuur is gevraagd het besluit en het dossier binnen tien dagen te bezorgen.

De communicatie tussen de toezichthoudende overheid en de klager verloopt via gewone post of per mail, behalve als een klacht bij de toezichthoudende overheid de termijn om beroep in te stellen bij de Raad van State tegen het betwiste besluit stuit. In dat geval wordt de klager op de hoogte gebracht van het resultaat van het onderzoek via een beveiligde zending²⁶.

²³ Artikel 287, derde lid van het DLB voor de webtoepassing van de gemeente, artikel 180ter PD voor die van de provincie en artikel 466 DLB voor die van een dienstverlenende of opdrachthoudende intergemeentelijke vereniging.

²⁴ Artikel 2 van het BVR communicatie DLB en het BVR communicatie PD: via de aangetekende zending (aangetekende brief of digitaal equivalent de aangetekende mail) of via afgifte tegen ontvangstbewijs.

²⁵ Wanneer door een gebeurtenis, hier een vorm-conforme klacht, een volledig nieuwe toezichttermijn begint te lopen spreekt men van **'stuiting'** van de termijn. De 'termijn'teller begint door de stuitende gebeurtenis terug van nul te lopen.

²⁶ Artikel 3 van het BVR communicatie DLB en van het BVR communicatie PD.

2.4. Procedure algemeen bestuurlijk toezicht²⁷

2.4.1. De toezichtcyclus in vogelvlucht

Het algemeen bestuurlijk toezicht, zoals geregeld in het DLB en het PD, is van toepassing op de beslissingen van de lokale en provinciale overheden als hoger vermeld in punt 2.2. De toezichthoudende overheid kan een besluit van een lokaal of provinciaal bestuur vernietigen wegens schending van het recht of het algemeen belang.

De belangrijkste besluiten van het lokaal of provinciaal bestuur moeten niet alleen gepubliceerd worden op de webtoepassing van het respectievelijk bestuur, maar moeten ook gemeld worden aan de toezichthoudende overheid (de zogenaamde meldingsplicht).

Voor de meldingsplichtige besluiten geldt er een korte toezichttermijn (zie verder onder start en duur van de toezichttermijn 2.4.2. en 2.4.3.) en is er dus snel rechtszekerheid als er niet opgevraagd en/of opgetreden is. De klager heeft ook een korte termijn om een klacht in te dienen tegen dezelfde meldingsplichtige besluiten (zie verder onder "klacht en klachttermijn" 2.4.4.).

De besluiten die niet gemeld moeten worden aan de toezichthoudende overheid, kunnen nog opgevraagd en vernietigd worden tot aan de goedkeuring van de jaarrekening die betrekking heeft op het bestreden besluit.

Na de opvraging van het betwiste besluit start definitief een termijn van toezicht op de dag die volgt op de dag dat het lokaal of provinciaal bestuur het opgevraagde besluit heeft verzonden. Binnen die termijn moet de toezichthoudende overheid een beslissing nemen. Als de toezichthoudende overheid het besluit vernietigt, moet ze de vernietiging uiterlijk op de laatste dag van die termijn verzenden aan het desbetreffend bestuur. Na die termijn kan dat niet meer, op straffe van nietigheid. Het is met andere woorden een vervaltermijn.

²⁷ In deze titel wordt verwezen naar artikel 326 tot en met 341 van het DLB. Die bepalingen gelden voor de gemeente en het OCMW. Artikel 146 van het DLB maakt deze artikelen van toepassing op de districten. Artikel 461 tot en met 470 van het DLB regelen het toezicht op de intergemeentelijke samenwerkingsverbanden. Ze zijn vrijwel identiek aan artikel 326 tot 341 van het DLB. Voor de provincieoverheden vind je de regels terug in artikel 241 tot en met 253 van het PD.

Als er een vorm-conforme klacht²⁸ wordt ingediend tegen een meldingsplichtig besluit, kan er in principe een definitieve beslissing van de toezichthoudende overheid zijn binnen de honderd dagen²⁹. Dat draagt bij tot een zo spoedig mogelijke rechtszekerheid voor alle partijen.

Hoewel het gewoon algemeen bestuurlijk toezicht steeds meer klachtentoezicht wordt, blijft de toezichthoudende overheid uiteraard de mogelijkheid behouden om ambtshalve toezicht uit te oefenen, zonder dat er enige klacht is ingediend. Dat kan bijvoorbeeld gebeuren naar aanleiding van berichtgeving in de pers.

Al naar gelang het geval, wordt het exacte tijdstip van de vervalddag van de termijn van toezicht jegens een besluit beïnvloed en bepaald door:

- de toezichtstermijn van dertig of vijftig dagen (zie punt 2.4.3);
- de melding van een besluit of lijst;
- een tijdige klacht tegen het besluit;
- een tijdige en vorm-conforme klacht tegen het besluit;
- een tijdige opvraging van het besluit;
- de datum van verzending van het opgevraagde besluit door het lokaal of provinciaal bestuur;
- de goedkeuring van de jaarrekening die slaat op het jaar waarin het besluit is genomen.

Hierna wordt een en ander nog verduidelijkt met betrekking tot deze toezichtprocedure.

2.4.2. De start van de toezichtstermijn

2.4.2.1. Meldingsplichtige besluiten

De toezichtstermijn voor een meldingsplichtig besluit start de dag volgend op de dag van de melding aan de toezichthoudende overheid³⁰.

²⁸ Een vorm-conforme klacht is een klacht die wordt ingediend via het digitaal formulier, via aangetekende mail aan binnenland@vlaanderen.be of via aangetekende zending of door afgifte tegen ontvangstbewijs op het adres van het agentschap in Brussel. Dergelijke klacht stuit de toezichtstermijn (d.w.z. de 'termijn' teller begint door de stuitende gebeurtenis terug van nul te lopen) wat de toezichthoudende overheid de mogelijkheid geeft het bestreden besluit en het bijhorende dossier op te vragen en in onderzoek te stellen. Deze opvraging stuit opnieuw de toezichtstermijn. De nieuwe toezichtstermijn start een dag volgend op de verzending van het besluit door het bestuur.

²⁹ **Bijvoorbeeld:** er wordt een klacht ingediend tegen een meldingsplichtig besluit binnen de dertig dagen na de publicatie. De toezichthoudende overheid heeft vervolgens dertig dagen om het besluit en het bijhorend dossier op te vragen. In de opvraging wordt het bestuur doorgaans verzocht om het dossier binnen de tien dagen te bezorgen. Als het besluit of dossier binnen de tien dagen is verzonden, heeft de toezichthoudende overheid nog eens maximaal dertig dagen om een vernietiging te verzenden naar het bestuur, (melding/publicatie 0 + 30 klacht + 30 opvraging besluit + 10 verzending besluit + 30 verzending vernietiging)

³⁰ Zie hierboven onder punt 1.1. omschrijving van wat een meldingsplichtig besluit is.

De melding aan de toezichthoudende overheid moet gebeuren via het digitaal loket³¹, op dezelfde dag als de bekendmaking³².

In bijlage 1 wordt in de tabellen per bestuur aangeduid welke besluiten meldingsplichtig zijn.

Een laattijdige melding heeft tot gevolg dat de termijn van toezicht later begint te lopen.

Voor de beleidsrapporten is de start van de toezichtstermijn niet alleen gekoppeld aan de kennisgeving van de bekendmaking van het beleidsrapport aan de toezichthoudende overheid, maar ook aan het bezorgen van de digitale rapportering over dat beleidsrapport. De toezichtstermijn voor het meerjarenplan (vijftig dagen), de aanpassingen van het meerjarenplan (vijftig dagen) en de jaarrekening (honderdvijftig dagen) gaat in op de dag die volgt op de dag waarop het bestuur de toezichthoudende overheid op de hoogte heeft gebracht van de bekendmaking van het beleidsrapport en de digitale rapportering erover bezorgd heeft aan de Vlaamse overheid³³.

2.4.2.2. Niet-meldingsplichtige besluiten

Niet-meldingsplichtige besluiten zijn besluiten die niet gemeld moeten worden aan de toezichthoudende overheid³⁴. Het gaat hier bijvoorbeeld over de lijst met de besluiten van het college van burgemeester en schepenen en de lijst met de besluiten van de burgemeester wat de gemeente betreft³⁵ en de lijst met de besluiten van het vast bureau en de lijst met de besluiten van de voorzitter van het vast bureau wat het OCMW betreft³⁶.

De niet-meldingsplichtige besluiten kunnen nog opgevraagd en vernietigd worden door de toezichthoudende overheid, ambtshalve of na een klacht, tot aan de goedkeuring van de jaarrekening die betrekking heeft op het bestreden besluit³⁷.

Voor die besluiten start de toezichtstermijn op de dag die volgt op de verzending van het opgevraagde besluit door het lokaal of provinciaal bestuur na opvraging bij een klacht of ambtshalve opvraging door de toezichthoudende overheid.

³¹ Artikel 4 van het BVR communicatie DLB en van het BVR communicatie PD.

³² Artikel 330 van het DLB - artikel 245 van het PD

³³ Artikel 259 en 262 van het DLB

³⁴ Dit zijn alle andere besluiten dan de meldingsplichtige besluiten. Deze niet- meldingsplichtige besluiten kunnen zowel publicatieplichtig als niet- publicatieplichtig zijn.

³⁵ Artikel 285, §1, 3° en 4° van het DLB

³⁶ Artikel 285, §2, eerste lid, 3° en 4° van het DLB

³⁷ Artikel 334 van het DLB en artikel 252 van het PD

Voor een beslissing van een projectvereniging geldt een afwijkende termijnberekening. Voor een dergelijk niet-meldingsplichtig besluit start de termijn altijd op de dag die volgt op de dag waarop de projectvereniging het besluit heeft genomen.³⁸

2.4.3. Duur van de toezichttermijn

De termijn van algemeen bestuurlijk toezicht bedraagt in principe dertig dagen.³⁹

Voor de meerjarenplannen en de aanpassingen ervan geldt echter een termijn van vijftig dagen⁴⁰.

Ook voor de besluiten van een dienstverlenende of opdrachthoudende vereniging die overeenkomstig artikel 467 van het DLB integraal moeten worden bekendgemaakt via de webtoepassing, bedraagt de toezichttermijn vijftig dagen⁴¹. Het gaat om de volgende besluiten van deze verenigen:

- de besluiten over de rechtspositieregeling van het personeel, vermeld in artikel 458 van het DLB;
- de voorstellen van de raad van bestuur over het saneringsplan overeenkomstig artikel 457 van het DLB;
- de door de algemene vergadering goedgekeurde code van goed bestuur (art. 467, eerste lid, 3° van het DLB).

De toezichttermijn omvat alle dagen, ook de zaterdag, de zondag en de wettelijke of decretale feestdagen. Voor de berekening van de toezichttermijn wordt de vervalddag in de termijn gerekend. Als die dag echter een zaterdag, een zondag, een wettelijke of decretale feestdag is, dan wordt de vervalddag verplaatst naar de eerstvolgende werkdag⁴².

2.4.4. Klacht en klachttermijn

Klachten bij de toezichthoudende overheid kunnen via één uniek adres worden ingediend, zowel digitaal als op papier.

De toezichttermijn wordt alleen gestuit als een klager zijn klacht indient:

- via aangetekende zending: ofwel per post naar het adres van het Agentschap in Brussel, vermeld op de website van het Agentschap Binnenlands bestuur: *de toezichthoudende overheid, p/a Agentschap Binnenlands Bestuur, VAC Herman Teirlinck Brussel, Thurn & Taxis –site - Havenlaan 88, bus 70, 1000 Brussel* ofwel via aangetekende mail naar binnenland@vlaanderen.be;
- via afgifte tegen ontvangstbewijs op het adres van het Agentschap in Brussel, vermeld op de website van het Agentschap Binnenlands bestuur: *de toezichthoudende overheid, p/a Agentschap*

³⁸ Artikel 468, §2 van het DLB

³⁹ Artikel 332 DLB - artikel 248, §1 PD

⁴⁰ Artikel 259 van het DLB

⁴¹ Artikel 468 van het DLB

⁴² Dit principe wordt bepaald in artikel 291 van het DLB en geldt voor alle termijnen in het DLB, dus ook voor de toezichttermijn. Voor de provincies wordt dit principe bepaald in artikel 184 van het PD.

Binnenlands Bestuur, VAC Herman Teirlinck Brussel, Thurn & Taxis-site - Havenlaan 88, bus 70, 1000 Brussel;

- via het digitaal formulier dat beschikbaar is op de website van het Agentschap Binnenlands Bestuur (www.lokaalbestuur.vlaanderen.be).

Als een klager een klacht op een andere manier indient (niet via beveiligde zending) en/of op een ander adres, is die klacht niet automatisch onontvankelijk⁴³. Als de toezichthoudende overheid nog tijdig kennis kan nemen van de klacht en het betwiste besluit tijdig kan opvragen, kan de klacht alsnog aanleiding geven tot een onderzoek in het kader van het algemeen bestuurlijk toezicht. Klacht indienen op die manier is dus op risico van de klager.

Een klacht tegen een **meldingsplichtig besluit** moet worden ingediend binnen dertig dagen, die volgt op de dag van de bekendmaking van dat besluit op de webtoepassing van het lokaal bestuur. Als buiten die termijn een klacht wordt ingediend tegen die besluiten, is de klacht onontvankelijk⁴⁴. De klager vindt de datum van bekendmaking van het betwiste besluit op de webtoepassing.

Een klacht tegen een **besluit van een projectvereniging** moet op straffe van niet-ontvankelijkheid ingediend worden binnen een periode van dertig dagen na de dag die volgt op het nemen van het besluit⁴⁵.

Tegen alle **andere besluiten**, dus niet-meldingsplichtige besluiten, kan in principe een klacht ingediend worden en het besluit opgevraagd en vernietigd worden tot aan de goedkeuring van de jaarrekening van het jaar waarin deze besluiten zijn getroffen. Dat betekent dat een klager ten aanzien van deze andere besluiten een langere termijn heeft om een klacht in te dienen.

2.4.5. Opvraging en onderzoek door de toezichthoudende overheid

Na een klacht wordt het bestreden besluit en het bijbehorende dossier opgevraagd bij het betrokken bestuur, in de veronderstelling uiteraard dat deze klacht binnen de toezichtstermijn is ingediend en de toezichthoudende overheid bevoegd⁴⁶ is. De toezichthoudende overheid heeft ook de mogelijkheid om besluiten ambtshalve op te vragen⁴⁷.

Wanneer een besluit, ook een besluit waarvan de integrale bekendmaking gemeld moest worden aan de toezichthoudende overheid, tijdig wordt opgevraagd, start een termijn van toezicht de dag die volgt op de dag dat het besluit aan de toezichthoudende overheid wordt verzonden. Bij niet-meldingsplichtige besluiten start er pas een toezichtstermijn op de dag die volgt op de verzending van het opgevraagde besluit door het lokaal bestuur. De opvraging gebeurt in principe binnen de tien dagen na de klacht. Tegen die besluiten

⁴³ Een klacht is onontvankelijk indien hij te laat, versta nadat de termijn van toezicht is verstreken, wordt ingediend.

⁴⁴ Artikel 332, §3 van het DLB – artikel 248§3 van het PD.

⁴⁵ Artikel 468, §3, tweede zin van het DLB

⁴⁶ Zie o.m. '2. Situering van het bestuurlijk toezicht'

⁴⁷ Artikel 331 van het DLB - artikel 247 van het PD.

kan er nog opgetreden worden tot aan de goedkeuring van de jaarrekening die betrekking heeft op het bestreden besluit.

Zowel de opvraging van het besluit door de toezichthoudende overheid als de verzending van het opgevraagde besluit en het bijbehorend dossier door het lokaal of provinciaal bestuur gebeurt via het digitaal loket van het Agentschap Binnenlands Bestuur (zie hiervoor punt 2.3.1.). Wat de verzending betreft van een opgevraagd meldingsplichtig besluit dat integraal gepubliceerd is op de webtoepassing van het bestuur, volstaat het om via het digitaal loket de link naar het besluit op de webtoepassing te versturen, met een eventuele toelichting en het bijbehorende dossier. Op die manier voldoet het bestuur aan de vraag van de toezichthoudende overheid om het besluit te verzenden.

Als binnen de lopende toezichttermijn andere stukken of het standpunt van het bestuur bijkomend worden opgevraagd, stuit dat de termijn niet.

Als de toezichthoudende overheid een besluit opvraagt, moet het bestuur binnen een termijn van dertig dagen na de dag van de verzending van de opvraging aan die vraag voldoen. Als het lokaal of provinciaal bestuur nalaat om binnen die termijn het gevraagde besluit te versturen, stuurt de toezichthoudende overheid een herinnering, waarin uitdrukkelijk is opgenomen dat als het gevraagde besluit na een nieuwe termijn van dertig dagen na de verzending van de herinnering nog niet is verzonden het betreffende besluit **van rechtswege nietig** is. Als het bestuur na de herinnering nalaat om het besluit te verzenden aan de toezichthoudende overheid, is het besluit van rechtswege nietig en brengt de toezichthoudende overheid het desbetreffend bestuur op de hoogte van deze nietigheid van rechtswege⁴⁸. Deze nieuwe sanctie werd ingevoerd om de doorlooptijd van de toezichtprocedure in te korten.

Als de nietigheid een publicatieplichtig besluit betreft, moet van deze nietigheid ook melding gemaakt worden op de webtoepassing van het bestuur⁴⁹.

Als het lokaal of provinciaal bestuur het besluit wel tijdig toestuurt, maar nalaat verdere informatie te verschaffen, zal de toezichthoudende overheid oordelen op basis van de motivering van het besluit en de stukken van het dossier.

Het is ook in het kader van toezicht van groot belang dat het besluit goed gemotiveerd is met alle nodige en nuttige elementen erin vervat, zodat duidelijk is op welke motieven een beslissing gestoeld is. De toezichthoudende overheid kan altijd bijkomende informatie opvragen, maar de toezichttermijn wordt daardoor niet meer gestuit. Bij gebrek aan tijdige en volledige informatie zal de toezichthoudende overheid alleen kunnen terugvallen op wat in het bestreden besluit zelf staat. In het oude toezichtstelsel kon na een schorsing de motivering nog bijgestuurd of aangevuld worden met een rechtvaardigings- of aanpassingsbeslissing. Dat is niet langer het geval.

⁴⁸ Artikel 332, §6 van het DLB - artikel 468, §6 van het DLB – 248, §6 van het PD

⁴⁹ Artikel 287 van het DLB – artikel 466 van het DLB - artikel 180ter van het PD

2.4.6. Toezichtmaatregel - vernietiging wegens schending van het recht en of algemeen belang

De schorsing als voorlopige, bewarende toezichtmaatregel is geschrapt. De toezichthoudende overheid kan de beslissing van het lokaal of provinciaal bestuur enkel vernietigen. Een vernietiging haalt de beslissing met terugwerkende kracht uit het rechtsverkeer. De vernietigde beslissing wordt geacht nooit te hebben bestaan.

Aan de toetsingsgronden bij de uitoefening van het bestuurlijk toezicht is niets gewijzigd. De toezichthoudende overheid beperkt zich bij de uitoefening van het toezicht tot een toetsing aan het recht en aan het algemeen belang.

De **toetsing aan het recht** gebeurt in principe op basis van vaststaande rechtsregels en omvat de toetsing aan internationaalrechtelijke bepalingen met directe werking, wetten, decreten, reglementen maar ook de toetsing aan de ongeschreven beginselen van behoorlijk bestuur. De toetsing aan de beginselen van behoorlijk bestuur houdt wel een zekere discretionaire beoordelingsruimte in voor de toezichthoudende overheid.

Voor beslissingen van de gemeenteoverheid is het **algemeen belang** elk belang dat ruimer is dan het gemeentelijk belang. Voor beslissingen van het OCMW is het algemeen belang elk belang dat ruimer is dan het gemeentelijk belang en het belang van het OCMW⁵⁰. Voor beslissingen van de provincieoverheid is het algemeen belang elk belang dat ruimer is dan het provinciaal belang⁵¹. Voor beslissingen van de projectverenigingen, de dienstverlenende of opdrachthoudende verenigingen is het algemeen belang elk belang dat ruimer is dan het gemeentelijk belang, vermeld in artikel 389 van het DLB.⁵²

Voor het toezicht op het meerjarenplan bevat het DLB nog een aantal specifieke criteria om te beoordelen of dat meerjarenplan of de aanpassing ervan door de toezichthoudende overheid moet worden vernietigd (zie hiervoor ook punt 2.6.).

2.4.7. Besturen communiceren transparant over een tussenkomst van de toezichthoudende overheid

Als de toezichthoudende overheid een besluit heeft vernietigd dat publicatieplichtig is, wordt de vernietiging gemeld op de webtoepassing van de gemeente of de provincie⁵³ of de dienstverlenende of de opdrachthoudende vereniging waarop het desbetreffend publicatieplichtig besluit werd gepubliceerd.

De algemeen directeur moet de vernietiging van het besluit door de toezichthoudende overheid ook vermelden in de notulen van respectievelijk de gemeenteraad, het college van burgemeester en schepenen, de OCMW-raad, het vast bureau of van het bijzonder comité voor de sociale dienst en het

⁵⁰ Artikel 327 van het DLB

⁵¹ Artikel 242 van het PD

⁵² Artikel 462 van het DLB

⁵³ Artikel 287 van het DLB - artikel 466 van het DLB - artikel 180ter van het PD

desbetreffende orgaan op de hoogte brengen op de eerstvolgende vergadering⁵⁴. De provinciegriffier vermeldt de intrekking van een besluit, de vernietiging of de niet-goedkeuring van een besluit door de toezichthoudende overheid in de notulen van de provincieraad of van de deputatie⁵⁵.

De toezichthoudende overheid brengt de indiener van de klacht en het desbetreffend bestuur op de hoogte van het gevolg dat verleend wordt aan de klacht. Dat betekent dat de toezichthoudende overheid de klager en het bestuur tijdig ofwel op de hoogte brengt van de opgelegde vernietiging en de motivering ervan, ofwel van de motieven waarom niet wordt vernietigd⁵⁶.

Alle besluiten en opmerkingen van de toezichthoudende overheid moeten altijd ter kennis gebracht worden op de eerstvolgende vergadering van de gemeenteraad, de OCMW- raad of de provincieraad. Het gaat hier over besluiten en opmerkingen van de toezichthoudende overheid op de beslissingen van eender welk orgaan of personeelslid van het lokaal of provinciaal bestuur dat een beslissing neemt die valt onder het bestuurlijk toezicht⁵⁷. Dat is een nieuwe verplichting. Het gaat niet alleen om opmerkingen of besluiten naar aanleiding van een klacht, maar ook om opmerkingen die worden geformuleerd naar aanleiding van het onderzoek van de beleidsrapporten, of in het kader van de uitoefening van het goedkeuringstoezicht. Ook als de toezichthoudende overheid niet optreedt, maar wel opmerkingen formuleert, is het relevant voor de raadsleden om daar kennis van te krijgen, zodat ze er in de toekomst rekening mee kunnen houden.

2.4.8. Beroep bij de Raad van State

De termijn om een beroep in te stellen bij de Raad van State tegen een besluit van het lokaal of provinciaal bestuur kan worden gestuit ten voordele van degene die een klacht indient bij de toezichthoudende overheid vóór het verstrijken van de beroepstermijn bij de Raad van State en vóór het verstrijken van de termijn om het toezicht uit te oefenen. De stuiting volgt uit de vaste rechtspraak van de Raad van State. Als de klacht wordt verzonden op de wijze bepaald in het BVR communicatie DLB en het BVR communicatie PD, dus via de beveiligde zending, is het bewijs van tijdigheid van de procedurehandeling eenvoudig te maken aangezien er dan een vaste datum is. Het is enkel aan de Raad van State om de ontvankelijkheid van het beroep bij de Raad te beoordelen.

De stuiting duurt tot de indiener van de klacht op de hoogte is gebracht van het gevolg dat aan zijn klacht wordt gegeven, als die kennisgeving de beroepsmogelijkheden bij de Raad van State vermeldt. Als de beroepsmogelijkheid bij de Raad van State niet wordt vermeld, start de verjaringstermijn vier maanden nadat de betrokkene op de hoogte is gebracht van de akte of van de beslissing met individuele strekking.

⁵⁴Artikel 284 van het DLB

⁵⁵Artikel 179 van het PD

⁵⁶Artikel 333 van het DLB – artikel 469 van het DLB - artikel 250 van het PD

⁵⁷Artikel 332, §1 van het DLB – artikel 468 van het DLB - artikel 248, §1 van het PD

Tegen een vernietigingsbeslissing van de toezichthoudende overheid kan beroep worden ingesteld bij de Raad van State. Het gaat immers om een definitieve beslissing die rechtsgevolgen in het leven roept of belet dat ze tot stand komen. Als de toezichthoudende overheid de facultatieve bevoegdheid tot vernietigen niet uitoefent en dus geen toezichtmaatregel neemt, of als de klacht buiten termijn werd ingediend, is dat volgens vaste rechtspraak van de Raad van State “een gewilde onthouding of de weigering om van een louter facultatieve bevoegdheid gebruik te maken” en dus geen beslissing in de zin van artikel 14, §1 van de wetten op de Raad van State, gecoördineerd op 12 januari 1973 waar rechtsgevolgen van uitgaan. In dat geval is de initiële beslissing van het lokaal bestuur wel nog vatbaar voor schorsing/vernietiging bij de Raad van State, tenminste als de termijn om beroep in te stellen nog niet voorbij is.

Zie voor meer informatie: http://www.raadvst-consetat.be/?page=proc_adm&lang=nl

2.5. Goedkeuringstoezicht

2.5.1. Algemeen

De goedkeuring is een vorm van gewoon bijzonder toezicht. Het is de rechtshandeling waarbij de toezichthoudende overheid verklaart dat het besluit van een onder toezicht staande overheid uitwerking mag hebben omdat het de wet schendt, noch het algemeen belang schaadt. Een aan goedkeuring onderworpen besluit bestaat, maar is niet vatbaar voor uitvoering zolang het niet goedgekeurd is.

Er is enkel nog gewoon goedkeuringstoezicht voor oprichtingen en statuten(wijzigingen) van samenwerkingsverbanden van gemeenten en van OCMW's en voor de jaarrekeningen van de besturen die de beleids- en beheerscyclus moeten toepassen (zie bijlage 2 voor een overzichtstabel).

2.5.2. Goedkeuringstoezicht dienstverlenende of opdrachthoudende intergemeentelijke verenigingen

Bij een oprichting van een dienstverlenende of opdrachthoudende verenigingen wordt de oprichtingsakte binnen dertig dagen na de dagtekening ter goedkeuring voorgelegd aan de toezichthoudende overheid. De oprichtingsakte omvat ook de statuten en alle eventuele bijlagen.

De toezichthoudende overheid beschikt over een goedkeuringstermijn van zestig dagen. Als er geen volledig of een gebrekkig dossier bezorgd wordt aan de toezichthoudende overheid, begint de termijn van zestig dagen slechts te lopen vanaf de dag volgend op de verzending van het laatste nuttige stuk dat de oprichtingsakte vervolledigt. Als de toezichthoudende overheid binnen de goedkeuringstermijn geen tijdige beslissing heeft genomen én verstuurd aan alle betrokken gemeenteoverheden, wordt de goedkeuring geacht verleend te zijn.

Bij een statutenwijziging van de dienstverlenende of opdrachthoudende verenigingen⁵⁸ wordt het verslag van de algemene vergadering houdende de wijziging van de statuten samen met de bijbehorende documenten waaronder de beslissingen van de deelnemers, ter goedkeuring voorgelegd aan de toezichthoudende overheid binnen dertig dagen na de dagtekening van het verslag.

Naast het volledige verslag van de algemene vergadering, moeten ook alle daarbij horende documenten bezorgd worden. Er wordt expliciet bepaald dat de beslissingen van alle deelnemers in ieder geval bezorgd moeten worden. Dat betekent bijvoorbeeld dat voor elke deelnemende gemeente het relevante gemeenteraadsbesluit moet worden toegevoegd. Hetzelfde geldt voor alle besluiten van het bevoegde orgaan van elke publiek- of privaatrechtelijke deelnemer aan de vereniging.

De toezichthoudende overheid beschikt over een goedkeuringstermijn van negentig dagen. Als geen volledig of een gebrekkig dossier bezorgd wordt aan de toezichthoudende overheid, begint de goedkeuringstermijn van negentig dagen pas te lopen vanaf de dag volgend op de verzending van het laatste noodzakelijke stuk dat de inzending vervolledigt. Als de toezichthoudende overheid binnen de goedkeuringstermijn geen tijdige beslissing heeft genomen én verstuurd aan de vereniging, wordt de goedkeuring geacht verleend te zijn.

Bij een beslissing van de algemene vergadering van een dienstverlenende of opdrachthoudende vereniging tot deelname in publiekrechtelijke of privaatrechtelijke rechtspersonen⁵⁹, moet de beslissing en het dossier bezorgd worden aan de toezichthoudende overheid binnen een termijn van dertig dagen die start op de datum van de algemene vergadering.

De beslissing hierover van de algemene vergadering valt onder de motiveringsplicht. Het verslag van de algemene vergadering moet expliciteren dat en hoe aan alle bijzondere voorwaarden uit artikel 472, §1 van het DLB voldaan wordt. Daarnaast wordt een bijkomende motivering vereist van de raad van bestuur van de vereniging, die een verslag voorlegt aan de algemene vergadering met een afweging van de voor- en nadelen van de deelneming en dat aantoont dat de vereniging zelf de voordelen kan bieden. Er moet met andere woorden aangetoond worden dat de deelname een voordeel biedt dat niet zou bestaan als de vereniging zelf de opdrachten zou uitvoeren waarvoor de deelname in een andere rechtspersoon gebeurt. Naast het volledige en gemotiveerde verslag van de algemene vergadering, moet ook dat verslag van de raad van bestuur worden bezorgd aan de toezichthoudende overheid.

De toezichthoudende overheid beschikt over een goedkeuringstermijn van honderd dagen. Als geen volledig of een gebrekkig dossier bezorgd wordt aan de toezichthoudende overheid, begint de goedkeuringstermijn van honderd dagen pas te lopen vanaf de dag volgend op de verzending van het laatste noodzakelijke stuk dat de inzending vervolledigt. Als de toezichthoudende overheid binnen de

⁵⁸ Artikel 428, tweede lid van het DLB

⁵⁹ Artikel 472, §2 van het DLB

goedkeuringstermijn geen tijdige beslissing heeft genomen én verstuurd aan de vereniging, wordt de goedkeuring geacht verleend te zijn.

De opdrachthoudende en dienstverlenende verenigingen verzenden hun documenten, die aan goedkeuring zijn onderworpen aan de toezichthoudende overheid via het digitaal loket⁶⁰.

2.5.3. Goedkeuringstoezicht welzijnsvereniging en autonome verzorgingsinstelling

Bij een oprichting van een welzijnsvereniging of autonome verzorgingsinstelling wordt het met redenen omklede besluit van de raad of OCMW-raden tot oprichting en de statuten met alle bijlagen die er integraal deel van uitmaken, voorgelegd ter goedkeuring.

De toezichtstermijn bedraagt negentig dagen en gaat in de dag volgend op de verzending van het goedkeuringsdossier. De goedkeuring of niet-goedkeuring wordt binnen die termijn verzonden aan het OCMW van de gemeente waar de zetel van de welzijnsvereniging gevestigd is. Als geen volledig dossier of een gebrekkig dossier bezorgd wordt aan de toezichthoudende overheid, kan de goedkeuringstermijn pas beginnen te lopen vanaf de dag volgend op de verzending van het laatste nuttige stuk dat het dossier vervolledigt.

Als de toezichthoudende overheid geen tijdige beslissing heeft genomen én verstuurd, dan wordt de goedkeuring geacht verleend te zijn.

Bij een statutenwijziging, verlenging van de duurtijd of vrijwillige ontbinding van de welzijnsvereniging of de autonome verzorgingsinstelling, geldt dezelfde goedkeuringsregeling als bij een oprichting.

Voor de volledigheid wordt hier nog verwezen naar artikel 482, tweede lid van het DLB, dat bepaalt dat beslissingen tot statutenwijziging, verlenging van de duurtijd, vrijwillige ontbinding of toelating van deelgenoten, alleen genomen kunnen worden als alle deelgenoten daar vooraf mee instemmen. Bij een statutenwijziging is die instemming alleen vereist voor wijzigingen die een verzwaring van de verplichtingen of de vermindering van de rechten van de deelgenoten teweegbrengen.

De jaarrekening van de welzijnsvereniging⁶¹ moet goedgekeurd worden binnen een termijn van honderdvijftig dagen. Die termijn gaat in de dag nadat de gemeente waar de maatschappelijke zetel van de welzijnsvereniging zich bevindt de toezichthoudende overheid op de hoogte gebracht heeft van de bekendmaking van de jaarrekening van de welzijnsvereniging⁶² én de welzijnsvereniging de digitale

⁶⁰ Artikel 1, 2°, a) en c) van het BVR Communicatie DLB.

Dit kan ook via een 'ander elektronisch systeem' als die mogelijkheid in de toekomst nader geregeld wordt. Daarover zal dan uiteraard gecommuniceerd worden.

⁶¹ Artikel 490, §4 van het DLB

⁶² Artikel 286, §2 van het DLB

rapportering erover aan de Vlaamse Regering heeft bezorgd. Als binnen die termijn geen toezichtbesluit is verzonden, wordt de jaarrekening geacht te zijn goedgekeurd.

2.5.4. Goedkeuringstoezicht privaatrechtelijke vereniging voor maatschappelijk welzijn: ziekenhuisvereniging, vereniging voor sociale dienstverlening en woonzorgvereniging

2.5.4.1. Ziekenhuisvereniging

Er is goedkeuringstoezicht op de oprichting of het lid worden van een ziekenhuisvereniging⁶³.

Het met redenen omklede besluit van de OCMW-raad of de OCMW-raden tot oprichting moet eerst ter advies worden voorgelegd aan het beheerscomité met behoud van de bevoegdheden van de medische raad⁶⁴. Naast het advies van het beheerscomité, moet de aanvraag tot goedkeuring zeker ook het ontwerp van de statuten en de bijlagen die er integraal deel van uitmaken bevatten, evenals de beslissingen van de eventuele deelgenoten tot deelname aan de vereniging. Inhoudelijk moeten de drie voorwaarden uit artikel 502, §2, tweede lid van het DLB aangetoond worden in het voorgelegde dossier.

Zodra het advies is ingewonnen, wordt de oprichting ter goedkeuring voorgelegd.

De goedkeuringstermijn bedraagt negentig dagen. Binnen die termijn moet de beslissing worden verzonden naar het OCMW van de gemeente waar de zetel van de vereniging is gevestigd⁶⁵. Als geen volledig of een gebrekkig dossier bezorgd wordt aan de toezichthoudende overheid, kan de goedkeuringstermijn van negentig dagen pas beginnen lopen vanaf de dag volgend op de verzending van het laatste nuttige stuk dat het dossier vervolledigt. Als geen tijdige toezichtbeslissing wordt verzonden, dan wordt de oprichting geacht te zijn goedgekeurd.

Er is ook goedkeuringstoezicht op de beslissingen van OCMW' s die lid zijn van een ziekenhuisvereniging⁶⁶, met name op hun beslissingen over statutenwijzigingen, verlenging van de duur, vrijwillige ontbinding, toetreding of uitsluiting van leden van de ziekenhuisvereniging. De goedkeuringsprocedure is gelijkaardig aan die voor de oprichting van een ziekenhuisvereniging en wordt nader geregeld in artikel 502, §2, van het DLB.

De instemming van de OCMW' s die deelgenoot zijn in een welzijnsvereniging of een autonome verzorgingsinstelling, om lid te worden van een ziekenhuisvereniging, is eveneens onderworpen aan het goedkeuringstoezicht⁶⁷. Als de ziekenhuisvereniging een ziekenhuis exploiteert, is er een advies van het beheerscomité van dat ziekenhuis noodzakelijk, met behoud van de bevoegdheden van de medische raad.

2.5.4.2. Vereniging voor sociale dienstverlening

⁶³ Artikel 502 van het DLB

⁶⁴ Artikel 502, §1, derde lid, van het DLB

⁶⁵ Artikel 502, §1, tweede lid, van het DLB

⁶⁶ Artikel 504, §1 van het DLB

⁶⁷ Artikel 507 van het DLB

Het OCMW kan een vereniging voor sociale dienstverlening oprichten als voldaan is aan een van de volgende voorwaarden:

- 1° de rechtsvorm is een bij decreet of besluit van de Vlaamse Regering opgelegde voorwaarde voor de gehele of gedeeltelijke erkenning, vergunning of subsidiëring. In dat geval kan afgeweken worden van de voorwaarde dat minstens een of meer private rechtspersonen lid moeten zijn;
- 2° het bereiken van een bepaalde regionale dekking of schaalgrootte is een bij decreet of besluit van de Vlaamse Regering opgelegde voorwaarde voor de gehele of gedeeltelijke erkenning, vergunning of subsidiëring, als aan die voorwaarde door geen van de lokale openbare deelgenoten afzonderlijk kan worden voldaan;
- 3° het lidmaatschap van de vereniging maakt het voor het OCMW mogelijk om een nieuwe dienst aan te bieden. Als nieuw kan elke dienst worden aangemerkt waarvoor geen erkenning, vergunning of subsidie is verworven en die ook niet op een gestructureerde wijze aan het publiek wordt aangeboden.

Als de vereniging wordt opgericht om een nieuwe dienst aan te bieden, is de beslissing van het OCMW tot oprichting of tot toetreding tot die vereniging onderworpen aan het goedkeuringstoezicht van de Vlaamse Regering.

Het OCMW moet aantonen dat, rekening houdend met het bestaande aanbod, de nieuwe dienst optimaal past in de programmatie op grond van het onderzoek, vermeld in artikel 60, §6, tweede en derde lid, van de organieke wet van 8 juli 1976 betreffende de openbare centra voor maatschappelijk welzijn. Het OCMW moet ook bewijzen wat de redenen zijn om de nieuwe dienst in samenwerking met private rechtspersonen aan te bieden.⁶⁸

2.5.4.3. Woonzorgvereniging

De met redenen omklede besluiten van de OCMW-raad of OCMW-raden tot oprichting van een woonzorgvereniging of een woonzorgvennootschap, de statuten en de bijlagen die er krachtens de statuten integraal deel van uitmaken moeten ook voor goedkeuring voorgelegd worden.

De goedkeuringstermijn bedraagt **negentig dagen**. Als die termijn verstrijkt zonder dat een beslissing is verzonden naar het OCMW, wordt de oprichting geacht te zijn goedgekeurd.

Het goedkeuringsdossier bevat minstens een grondige motiveringsnota. In die nota wordt afdoende gemotiveerd waarom een private partner aangetrokken moet worden. Verder bevat het dossier een bestuursplan dat duidelijk de opdrachten van de vereniging, de organisatiestructuur en de verplichtingen van de publieke en de private deelgenoten, aangeeft. Het dossier bevat verder een financieel plan voor zes jaar, dat duidelijkheid verschaft over de bedrijfsdoelstellingen, de financiële structuur, de middelen die

⁶⁸ Artikel 508 van het DLB

daarvoor ingezet worden en de wijze waarop de uitvoering van het plan opgevolgd wordt. Ten slotte vervullen de ontwerpstatuten het dossier.⁶⁹

2.6. Toezicht op de beleidsrapporten

2.6.1. Het meerjarenplan of de aanpassing ervan

Het meerjarenplan of de aanpassing van het meerjarenplan van de gemeente en haar OCMW, het district, het AGB, de welzijnsvereniging, de provincie en het APB blijft onderworpen aan het algemeen bestuurlijk toezicht. Ook voor die beleidsrapporten geldt voortaan het eentrapstoezicht.

Het beleidsrapport is onmiddellijk uitvoerbaar zodra de raad het heeft vastgesteld en het bestuur de digitale rapportering over dat rapport aan de Vlaamse Regering heeft bezorgd. De toezichthoudende overheid vernietigt het beleidsrapport als ze een ernstig probleem vaststelt. Dat is het geval in de volgende situaties:

1. het beleidsrapport bevat niet alle informatie die de raadsleden nodig hebben om met kennis van zaken te kunnen beslissen over het voorgelegde ontwerp;
2. het beleidsrapport beantwoordt niet aan de normen van het financiële evenwicht of vertoont een fictief financieel evenwicht;
3. het beleidsrapport stemt niet overeen met de digitale rapportering over de inhoud ervan;
4. in het beleidsrapport zijn belangrijke uitgaven niet opgenomen of belangrijke ontvangsten ten onrechte ingeschreven;
5. het beleidsrapport is strijdig met het recht of schendt het algemeen belang.

De toezichthoudende overheid beschikt over een termijn van **vijftig** dagen om het meerjarenplan of de aanpassing ervan eventueel te vernietigen. Die toezichtstermijn gaat in op de dag nadat het bestuur de toezichthoudende overheid heeft laten weten dat het beleidsrapport gepubliceerd is op de webtoepassing én de digitale rapportering erover heeft bezorgd aan de Vlaamse overheid. De termijn start als het bestuur aan beide verplichtingen heeft voldaan.

De bovenvermelde principes zijn ook van toepassing voor de AGB's, de welzijnsverenigingen en de APB's. Daarnaast moet de gemeenteraad zich uitspreken over de goedkeuring van het beleidsrapport dat de raad van bestuur van het AGB heeft vastgesteld. De welzijnsvereniging moet haar vastgestelde meerjarenplan of de aanpassing ervan ter goedkeuring voorleggen aan de algemene vergadering. De provincieraad spreekt zich uit over het beleidsrapport van het APB.

Als het meerjarenplan of het aangepaste meerjarenplan vernietigd wordt, vervallen de kredieten die de raden in die beleidsrapporten hebben vastgesteld. In dat geval beschikt het bestuur niet langer over uitvoerbare kredieten. De gemeente, het OCMW, het district of de provincie kan dan alleen nieuwe verbintenissen aangaan of bestaande verbintenissen wijzigen voor zover ze behoren tot de exploitatie en

⁶⁹ Artikel 514 van het DLB

verband houden met de courante werking en de bestaande dienstverlening. Nieuwe initiatieven zijn dan niet mogelijk, noch voor investeringen, noch voor de exploitatie.

Bovendien moet de raad in die situatie elke verbintenis uitdrukkelijk goedkeuren voor ze kan worden aangegaan of gewijzigd en kan het bestuur alleen uitgaven doen die voortvloeien uit verbintenissen die in het verleden zijn aangegaan of uit nieuwe verbintenissen voor de exploitatie die zijn aangegaan na de voorafgaandelijke goedkeuring door de raad. Deze nieuwe procedure vervangt de vroegere regeling van de voorlopige twaalfden.

Voor de AGB's en de APB's zijn de bovenstaande regels voor het aangaan en uitvoeren van verbintenissen niet van toepassing, tenzij ze ervoor kiezen om daarvoor geen eigen beheersregels op te stellen⁷⁰. De welzijnsverenigingen zijn verplicht om daar eigen regels voor te bepalen⁷¹.

2.6.2. De jaarrekening

De jaarrekening van de gemeente en haar OCMW, het district, het AGB, de welzijnsvereniging, de provincie en het APB is onderworpen aan het goedkeuringstoezicht van de Vlaamse overheid. De termijn voor goedkeuring bedraagt maximum honderdvijftig dagen. Ook die termijn start de dag dat het bestuur heeft laten weten dat de jaarrekening gepubliceerd is op de website én de digitale rapportering erover heeft bezorgd aan de Vlaamse overheid.

De jaarrekening wordt goedgekeurd als ze aan de volgende voorwaarden voldoet:

1. de raadsleden moeten alle noodzakelijke informatie krijgen om de jaarrekening met kennis van zaken te kunnen beoordelen;
2. de digitale rapportering en het beleidsrapport moeten volledig met elkaar in overeenstemming zijn;
3. de jaarrekening moet juist en volledig zijn en een waar en getrouw beeld geven van de financiële toestand;
4. de algemene en de budgettaire boekhouding moeten volledig op elkaar aansluiten.

De jaarrekening van het AGB is onderworpen aan het advies van de gemeenteraad. De gemeenteraad beschikt over een termijn van vijftig dagen om dat advies uit te brengen. Als de gemeenteraad geen advies heeft verstuurd aan de toezichthoudende overheid binnen een termijn van vijftig dagen, die ingaat op de dag na de ontvangst van de jaarrekening door het gemeentebestuur, wordt de gemeenteraad geacht een gunstig advies te hebben uitgebracht. Als de samenstelling van de raad van bestuur van het

⁷⁰ Artikel 234, §2, van het DLB en artikel 228, §2 van het PD.

⁷¹ Artikel 485 van het DLB.

AGB identiek is aan die van de gemeenteraad is dat advies niet nodig⁷². Voor de jaarrekening van het APB geldt een analoge regeling⁷³.

De jaarrekening van de welzijnsvereniging is onderworpen aan het advies van de betrokken OCMW-raden. Als de raden in kwestie geen advies aan de toezichhoudende overheid verstuurd hebben binnen een termijn van vijftig dagen, die ingaat op de dag na de ontvangst van de jaarrekening door het OCMW, worden ze geacht een gunstig advies te hebben uitgebracht.

2.7. Dwangtoezicht

De regeling over het dwangtoezicht blijft behouden in het DLB⁷⁴ en het PD⁷⁵. Het dwangtoezicht maakt het voor de toezichhoudende overheid nog altijd mogelijk om, na een schriftelijke ingebrekestelling, een commissaris naar de lokale of provinciale overheid te sturen om daar informatie in te zamelen of maatregelen ten uitvoer te brengen die in rechte zijn voorgeschreven. Het is een mogelijkheid om zo nodig in de plaats van de lokale of provinciale overheid beslissingen te nemen.

2.8. Toezicht op de provincieoverheid

Het toezicht op de provincieoverheid is op dezelfde manier geregeld als voor de gemeenteoverheden met dien verstande dat de toezichhoudende overheid voor de provincieoverheid altijd (bij delegatie door de Vlaamse Regering) de Vlaamse minister van Binnenlands Bestuur⁷⁶ is.

2.9. Toezicht op de randgemeenten en Voeren

2.9.1. Randgemeenten en Voeren

De toezichtregels die zijn uitgewerkt in het DLB gelden voor alle Vlaamse gemeenten, ook voor Voeren en de Randgemeenten⁷⁷, vermeld in artikel 7 van de wetten op het gebruik van de talen in bestuurszaken, gecoördineerd op 18 juli 1966. Ook voor de OCMW's van die gemeenten zijn de toezichtregels gestroomlijnd met die van het gemeentebestuur en zijn de regels van het algemeen bestuurlijk toezicht eveneens van toepassing.

⁷² Artikel 243 van het DLB.

⁷³ Artikel 236 bis van het PD.

⁷⁴ Artikel 335 van het DLB herneemt de regeling van artikel 146 en 261 van het Gemeentedecreet van 15 juli 2005, artikel 264 van het decreet van 19 december 2008 betreffende de organisatie van openbare centra voor maatschappelijk welzijn, artikel 66, 68 en 75octies van het decreet van 6 juli 2001 houdende de intergemeentelijke samenwerking.

⁷⁵ Artikel 253 van het PD

⁷⁶ Artikel 241 van het PD

⁷⁷ Dit zijn de faciliteitengemeenten rond Brussel: Drogenbos, Kraainem, Linkebeek, Sint-Genesius-Rode, Wemmel en Wezembeek-Oppem.

Wel is het zo dat de controle en het toezicht op het OCMW door het college van burgemeester en schepenen van een randgemeente of Voeren wel behouden⁷⁸ is, omdat er in die gemeenten en OCMW's geen politieke integratie werd doorgevoerd zoals bij de overige gemeenten en OCMW's. Het decreet van 19 december 2008 betreffende de organisatie van de openbare centra voor maatschappelijk welzijn voorzag in de mogelijkheid voor het college om beroep in te stellen bij de toezichthoudende overheid tegen een besluit van het OCMW dat het gemeentelijk belang, inzonderheid de financiële belangen van de gemeente zou schaden. De mogelijkheid werd eveneens behouden⁷⁹.

2.9.2. Uitzonderingsregeling voor Voeren

Voor de gemeente Voeren geldt een uitzonderingsregeling, die ingevoerd werd door de zogenaamde Pacificatiewet van 9 augustus 1988. Voor die regels is de federale overheid bevoegd gebleven.

De tekst en de bijlage 3 die hierna volgt is louter een overname van de tekst die opgenomen werd in vroegere omzendbrieven weliswaar met aanpassing van terminologie die ondertussen is gewijzigd. Uiteraard heeft het DLB geen wijziging aangebracht aan deze uitzonderingsregeling die werd ingevoerd door de Pacificatiewet van 9 augustus 1988. Door dit hier over te nemen, staat de toezichtregeling die geldt voor de randgemeenten en Voeren gebundeld in één omzendbrief, wat de duidelijkheid alleen maar ten goede komt.

Anders dan voor de andere Vlaamse gemeenten blijven dus vele beslissingen van de gemeente Voeren nog aan goedkeuringstoezicht onderworpen:

- a) op basis van een reeks artikelen van de Nieuwe Gemeentewet (hierna NGW te noemen) die expliciet in artikel 7 van de Pacificatiewet van 9 augustus 1988 worden opgesomd;
- b) en op basis van een reeks artikelen van de NGW die de Pacificatiewet van 9 augustus 1988 in de NGW heeft ingevoegd. De uitzonderingen voor de organisatie van het toezicht betreffen immers allemaal besluiten van de gemeente Voeren.

Bijlage 3 bevat het overzicht van de uitzonderingsprocedures die van toepassing zijn op de gemeente Voeren waarop de federale toezichtregelingen in de NGW van toepassing blijven.

2.10. Toezicht op de politie-en hulpverleningszones

Het gewoon bestuurlijk toezicht blijft in principe aanvullend van toepassing naast het specifiek bestuurlijk toezicht dat wordt geregeld in de WGP. Op dat vlak verandert er niets. Kort samengevat heeft de WGP een specifiek toezicht ingesteld op de bepalingen van die wet en zijn uitvoeringsbesluiten. Met die organisatie van een specifiek toezicht wilde de federale wetgever de nodige garanties inbouwen opdat de zones hun besluiten zouden nemen in overeenstemming met de bepalingen van de WGP en zijn uitvoeringsbesluiten, zoals bijvoorbeeld de koninklijke besluiten die de zogenaamde 'minimumnormen' vastleggen voor de

⁷⁸ Artikel 556 van het DLB

⁷⁹ Artikel 557 van het DLB

begroting, de formaties, de uitrusting en de werking. De federale overheid is bevoegd voor de organisatie en de uitoefening van dat specifiek toezicht.

Wat al hun andere aspecten betreft, vallen de besluiten van de politiezones echter niet onder het specifiek toezicht, maar onder het gewoon bestuurlijk toezicht, dat wordt georganiseerd door de gewesten. De Vlaamse overheid is bijgevolg bevoegd voor het toezicht, enerzijds op de bestuurshandelingen die niet uitdrukkelijk onder het specifieke toezicht van de federale overheid vallen, en anderzijds om erop toe te zien dat de handelingen, die wel onder het specifiek toezicht vallen, niet strijdig zijn met andere wetten of andere aspecten van het algemeen belang dan die waarvoor het specifiek toezicht is ingesteld. Dat betekent concreet dat de Vlaamse toezichthoudende overheid geen enkele toezichtmaatregel ten aanzien van zonebesluiten kan nemen op grond van een schending van de WGP en zijn uitvoeringsbesluiten. De Vlaamse toezichthoudende overheid gaat wel na of de zonebesluiten niet strijdig zijn met andere wetten, zoals bijvoorbeeld de wet op de motiveringsplicht, de wetgeving betreffende de overheidsopdrachten en de taalwet. Ook gaat ze na of ze in overeenstemming zijn met de algemene rechtsbeginselen van behoorlijk bestuur en met het algemeen belang, zoals gedefinieerd in het DLB.

Het algemeen bestuurlijk toezicht is niet enkel van toepassing op de besluiten en handelingen van de eengemeentezones en de meergemeentezones maar ook op de hulpverleningszones. Voor die besturen geldt er wel geen (opgelegde) publicatieplicht van de lijstbesluiten op hun webtoepassing zoals bijvoorbeeld bij de gemeenteoverheid en het OCMW.

Een **lijst van besluiten van de zoneraad en de politieraad**⁸⁰ moet bezorgd worden aan de toezichthoudende overheid binnen de tien dagen via het digitaal loket, dat beschikbaar is op de website van het Agentschap Binnenlands bestuur⁸¹.

Alle communicatie tussen de toezichthoudende overheid enerzijds en de politiezones of de hulpverleningszones anderzijds gebeurt via het digitaal loket.

De lijst van besluiten van de zoneraad en de politieraad moet ook in de gemeenten die deel uitmaken van de zone **openbaar** worden gemaakt vanaf de dag van verzending. Een klacht tegen de 'lijstbesluiten' moet, op straffe van niet-ontvankelijkheid⁸², ingediend worden binnen dertig dagen na de dag van de openbaarmaking van de lijst.

Het DLB bepaalt niet *op welke wijze* de openbaarmaking moet gebeuren maar de hulpverleningszones en de een- en meergemeentezones kunnen er uiteraard voor kiezen om deze lijst van besluiten te publiceren op hun webtoepassing zoals dat ook voor de gemeentebesturen gebeurt. Samen met de lijst worden ook de agenda van de zitting en de wijze waarop inzage mogelijk is, openbaar gemaakt.

⁸⁰ Artikel 337 en artikel 340 van het DLB

⁸¹ Of via elk ander elektronisch systeem waarvan de specificaties bepaald worden door de Vlaamse minister, bevoegd voor de binnenlandse aangelegenheden. Voorlopig is dit echter nog niet aan de orde. Mocht dit wel het geval zijn, dan zal hierover uiteraard gecommuniceerd worden.

⁸² Artikel 337, §3, en 340, §3, van het DLB

2.11. Overgangsbepalingen en inwerkingtreding

Op besluiten van de lokale besturen die onder het DLB vallen, genomen tot en met 31 december 2018, blijft de oude toezichtregeling van toepassing voor de lokale besturen die onder het DLB vallen. Op besluiten vanaf 1 januari 2019 is de nieuwe toezichtregeling van het DLB van toepassing⁸³.

Op besluiten van de provincieoverheden genomen tot en met 2 december 2018 blijft de toezichtregeling van toepassing die van kracht was op het ogenblik dat deze besluiten zijn getroffen⁸⁴. De besluiten en de reglementen en verordeningen van de provincieoverheid genomen tot en met 2 december 2018 blijven onderworpen aan de toepassing van de regels over bekendmaking die op dat ogenblik van kracht zijn⁸⁵. Voor de besluiten, reglementen en verordeningen van de provincieoverheden genomen vanaf 3 december 2018 gelden de nieuwe toezichtregeling en de nieuwe regels over de bekendmakingsplicht.

2.12. Opheffingsbepalingen

Deze omzendbrief heft de voorgaande omzendbrieven over het bestuurlijk toezicht op. De volgende omzendbrieven zijn dus opgeheven:

1° omzendbrief BA-G 93/05 van 23 juni 1993 betreffende het decreet van 28 april 1993 houdende regeling, voor het Vlaamse Gewest, van het administratief toezicht op de gemeenten, Belgisch Staatsblad (hierna *BS* te noemen) van 03/08/1993;

2° omzendbrief BA-95/04 betreffende het decreet van 22 februari 1995 houdende regeling van het administratief toezicht op de provincies in het Vlaamse Gewest, *BS* van 22/02/1995;

3° omzendbrief BA-98/03 van 5 mei 1998 betreffende de herschikking van de taken administratief toezicht t.a.v. de OCMW' s tussen de Administratie Gezin en Maatschappelijk Welzijn (AGMW) en de Administratie Binnenlandse Aangelegenheden (SABA) - beslissing van de Vlaamse regering van 20 januari 1998, *BS* van 27/05/1998;

4° omzendbrief Wel/98-07 van 24 november 1998 betreffende nieuwe regels inzake het administratief toezicht op de OCMW' s; decreet van 14 juli 1998 tot wijziging van de organieke wet van 8 juli 1976 betreffende de openbare centra voor maatschappelijk welzijn, *BS* van 05/02/1999;

5° omzendbrief BA-99/04 van 18 mei 1999 houdende toelichtingen bij de wijzigingen die bij de twee decreten van 13 april 1999 en bij het decreet van 18 mei 1999 werden aangebracht aan het decreet van 28

⁸³ Artikel 599 en 601 van het DLB

⁸⁴ Artikel 228 en 229 van het decreet van 6 juli 2018 houdende wijziging van diverse bepalingen van het Provinciedecreet van 9 december 2005

⁸⁵ Artikel 225 van het decreet van 6 juli 2018 houdende wijziging van diverse bepalingen van het Provinciedecreet van 9 december 2005

april 1993 houdende regeling, voor het Vlaamse Gewest, van het administratief toezicht op de gemeenten, *BS* van 30/06/1999.

6° omzendbrief BA-99/05 van 18 mei 1999 houdende toelichtingen bij de wijzigingen die bij de decreten van 13 april 1999 en 18 mei 1999 werden aangebracht aan het decreet van 22 februari 1995 tot regeling van het administratief toezicht op de provincies in het Vlaamse Gewest, *BS* van 30/06/1999;

7° omzendbrief BA-1999/10 van 10 november 1999 betreffende de behandeling van vragen, klachten en bezwaren, *BS* van 24/12/1999;

8° omzendbrief BA/2001/13 van 7 september 2001 betreffende de nieuwe lokale politie, eengemeentezones en meergemeentezones : administratief toezicht, specifiek toezicht en gewoon toezicht, *BS* van 9/10/2001;

9° omzendbrief BA-2002/12 van 27 september 2002 - Administratief toezicht op de gemeenten en de politiezones. - Wijzigingen aan het decreet van 28 april 1993 door het decreet van 15 juli 2002, *BS* van 15/10/2002;

10° omzendbrief BA-2002/13 van 27 september 2002 - Administratief toezicht op de provincies - Wijzigingen aan het decreet van 22 februari 1995 door het decreet van 15 juli 2002, *BS* van 15/10/2002;

11° omzendbrief BA-2004/4 betreffende het administratief toezicht op de Openbare centra voor maatschappelijk welzijn - wijzigingen aan de organieke wat van 8 juli 1976 betreffende de Openbare Centra voor maatschappelijk welzijn door het decreet van 7 mei 2004, *BS* van 28/07/2004, err. 16/08/2004;

12° omzendbrief BA 2006/01 van 13 januari 2006 betreffende het Gemeentedecreet en het Provinciedecreet; inwerkingtreding van de bepalingen inzake het bestuurlijk toezicht, *BS* van 02/02/2006;

13° omzendbrief BB 2009/3 van 5 juni 2009 - Betreft : Toelichting bij het decreet van 19 december 2008 betreffende de organisatie van de openbare centra voor maatschappelijk welzijn *BS* van 29/06/2009;

14° omzendbrief BB 2013/3 van 15 maart 2013 - Wijzigingen aan het bestuurlijk toezicht op de beslissingen van de politiezones van het Vlaamse Gewest door het decreet van 29 juni 2012 tot wijziging van het Gemeentedecreet van 15 juli 2005, *BS* van 12/04/2013;

15° omzendbrief BB 2013/6 van 7 juni 2013 - Toezichtsprocedures beleidsrapporten OCMW-verenigingen van publiek recht – aanvulling bij omzendbrief BB 2013/4, *BS* van 08/07/2013.

Ik bezorg deze omzendbrief rechtstreeks aan alle besturen.

Deze omzendbrief kan ook geraadpleegd worden via het internet op het volgende adres:

<http://www.binnenland.vlaanderen.be>.

Liesbeth Homans

Vlaams minister van Binnenlands Bestuur, Inburgering, Wonen, Gelijke Kansen en Armoedebestrijding

BIJLAGE 1: TABELLEN PUBLICATIEPLICHT EN, IN VOORKOMEND GEVAL, MELDINGSPLICHT

A. Publicatieplicht gemeenteoverheid op webtoepassing gemeente			
1. Besluitenlijsten	Meldingsplichtig?	Hoelang publiceren?	Rechtsgrond publicatie?
Lijst met besluiten van de gemeenteraad Lijst met besluiten van het college Lijst met besluiten van de burgemeester Lijst met besluiten van de raad van bestuur van het AGB ⁸⁶	JA NEEN NEEN JA	Zolang maatregel toezicht mogelijk is	Art. 285 DLB
2. Besluiten	Meldingsplichtig?	Hoelang publiceren?	Rechtsgrond publicatie?
Reglementen en verordeningen van de gemeenteraad, van het college van burgemeester en schepenen en van de burgemeester	JA	Zolang ze geldig zijn	Art. 286 DLB
Rechtspositieregeling van het gemeentepersoneel en de wijzigingen ervan	JA	Zolang maatregel toezicht mogelijk ⁸⁷ is	Art. 286 DLB
Besluiten rechtspositieregeling van raad van bestuur AGB waarbij wordt afgeweken van de rechtspositieregeling gemeentepersoneel	NEEN	Zolang maatregel toezicht mogelijk is	Art. 1 BVR bekendmaking DLB
Beleidsrapporten van gemeente en OCMW en beleidsrapporten van AGB	JA	Zolang maatregel toezicht mogelijk is	Art. 286 DLB
Besluiten gemeenteraad over beleidsrapporten AGB	JA	Zolang maatregel toezicht mogelijk is	Art. 286 DLB
Jaarrekening gemeentelijk extern verzelfstandigde agentschappen in privaatrechtelijke vorm	NEEN	Zolang maatregel toezicht mogelijk is	Art. 1 BVR bekendmaking DLB
Besluiten over retributies van raad van bestuur AGB	NEEN	Zolang maatregel toezicht mogelijk is	Art. 1 BVR bekendmaking DLB
AGB oprichtingsakte, statuten en statutenwijziging	JA	Zolang maatregel toezicht mogelijk is	Art. 286 DLB

⁸⁶ AGB : autonoom gemeentebedrijf

⁸⁷ Met de vaststelling dat de geactualiseerde en gecoördineerde versie van de rechtspositieregeling conform artikel 1 van het BVR Bekendmaking DLB raadpleegbaar blijft.

Extern verzelfstandigd agentschap in privaatrechtelijke vorm oprichtingsakte en statuten	JA	Zolang maatregel toezicht mogelijk is	Art. 286 DLB
Intergemeentelijk samenwerkingsverband met rechtspersoonlijkheid oprichtingsakte en statuten	JA	Zolang maatregel toezicht mogelijk is	Art. 286 DLB
Besluit tot oprichting van de districten	JA	Zolang maatregel toezicht mogelijk is	Art. 286 DLB
3. Stukken	Meldingsplichtig?	Hoelang publiceren?	Rechtsgrond publicatie?
Agenda gemeenteraad	NEEN	Tot publicatie goedgekeurde notulen	Art. 1 BVR bekendmaking
Notulen gemeenteraad	NEEN	1 jaar na zitting van goedkeuring	Art. 1 BVR bekendmaking DLB
Geactualiseerde en gecoördineerde versie van: - deontologische codes van de gemeenteraad, college van burgemeester en schepenen - rechtspositieregeling gemeentepersoneel - deontologische codes personeel - belastingreglementen en retributiereglementen - statuten AGB, extern verzelfstandigd agentschap in privaatrechtelijke vorm en van intergemeentelijke samenwerkingsverbanden met rechtspersoonlijkheid	NEEN	Altijd	Art. 1 BVR bekendmaking DLB
Actuele samenstelling gemeenteraad en college van burgemeester en schepenen	NEEN	Altijd	Art. 1 BVR bekendmaking DLB
Actueel overzicht adviesraden en overlegstructuren	NEEN	Altijd	Art. 1 BVR bekendmaking DLB
Overzicht van beleidsdoelstellingen, actieplannen en acties met bijbehorende ontvangsten en uitgaven voor gemeente en OCMW, district, AGB en welzijnsvereniging met maatschappelijke zetel in gemeente	NEEN	Altijd	Art. 5 BVR BBC

B. Publicatieplicht OCMW op webtoepassing gemeente			
1. Besluitenlijsten	Meldingsplichtig?	Hoelang publiceren?	Rechtsgrond publicatie?
Lijst met besluiten van OCMW-raad Lijst met besluiten van Vast Bureau Lijst met besluiten van voorzitter Vast Bureau Lijst met besluiten van algemene vergadering en raad van bestuur van de welzijnsvereniging	JA NEEN NEEN JA	Zolang maatregel toezicht mogelijk is	Art. 285 DLB
Lijst met besluiten van algemene vergadering en raad van bestuur van de autonome verzorgingsinstelling waarvan de maatschappelijke zetel zich in de gemeente bevindt.	NEEN	Zolang maatregel toezicht mogelijk is	Art. 285, 485, 500 DLB
2. Besluiten	Meldingsplichtig?	Hoelang publiceren?	Rechtsgrond publicatie?
Reglementen van de OCMW-raad en van het vast bureau	JA	Zolang ze geldig zijn	Art. 286 DLB
Afwijkingen van de rechtspositieregeling van het personeel cfr. artikel 186, §2 van het DLB en de wijzigingen ervan	JA	Zo lang maatregel toezicht mogelijk ⁸⁸ is	Art. 286 DLB
Oprichtingsakte verenigingen en vennootschappen voor maatschappelijk welzijn	JA	Zolang maatregel toezicht mogelijk is	Art. 286 DLB
Statuten van de verenigingen voor maatschappelijk welzijn waarvan OCMW deelgenoot is	JA	Zolang maatregel toezicht mogelijk is	Art. 286 DLB
Beleidsrapporten van de welzijnsverenigingen met maatschappelijke zetel in gemeente	JA	Zolang maatregel toezicht mogelijk is	Art. 286 DLB
3. Stukken	Meldingsplichtig?	Hoelang publiceren?	Rechtsgrond publicatie?
Agenda raad voor maatschappelijk welzijn	NEEN	Tot publicatie goedgekeurde notulen	Art. 1 BVR bekendmaking
Notulen raad voor maatschappelijk welzijn	NEEN	1 jaar na zitting van goedkeuring	Art. 1 BVR bekendmaking

⁸⁸ Met de vaststelling dat de geactualiseerde en gecoördineerde versie van de rechtspositieregeling conform art. 1 BVR Bekendmaking DLB raadpleegbaar blijven

Geactualiseerde en gecoördineerde versie van: - deontologische codes van de raad voor maatschappelijk welzijn, het bijzonder comité voor de sociale dienst, het vast bureau - RPR van het personeel van het OCMW - de deontologische code van het personeel - de statuten van verenigingen voor maatschappelijk welzijn waarvan OCMW deelgenoot is	NEEN	Altijd	Art. 1 BVR bekendmaking
Geactualiseerde samenstelling van de raad voor maatschappelijk welzijn, het vast bureau, het bijzonder comité voor de sociale dienst	NEEN	Altijd	Art. 1 BVR bekendmaking

C Publicatieplicht districten op webtoepassing gemeente			
1. Besluitenlijsten	Meldingsplichtig?	Hoelang publiceren?	Rechtsgrond publicatie?
Lijst met de besluiten van de districtsraad Lijst met de besluiten van het districtscollege Lijst met de besluiten van de districtsburgemeester	JA NEEN NEEN	Zolang maatregel bestuurlijk toezicht mogelijk is	Art. 132 juncto Art. 285 DLB
2. Besluiten	Meldingsplichtig?	Hoelang publiceren?	Rechtsgrond publicatie?
Reglementen en de verordeningen van de districtsraad, van het districtscollege en van de districtsburgemeester	JA	Zolang ze geldig zijn	Art. 132 juncto Art. 286 DLB
Beleidsrapporten	JA	Zolang maatregel bestuurlijk toezicht mogelijk is	Art. 132 juncto Art. 286 DLB
3. Stukken	Meldingsplichtig?	Hoelang publiceren?	Rechtsgrond publicatie?
Agenda van de districtsraad	NEEN	Tot publicatie goedgekeurde notulen	Art. 1 BVR bekendmaking DLB
Notulen van de districtsraad	NEEN	1 jaar na zitting van goedkeuring	Art. 1 BVR bekendmaking DLB
Geactualiseerde samenstelling van de districtsraad en het districtscollege	NEEN	Altijd	Art. 1 BVR bekendmaking DLB
Geactualiseerde overzicht districtsadviesraden en overlegstructuren, vermeld in artikel 304, §3, en artikel 137 van het DLB, en de samenstelling ervan	NEEN	Altijd	Art. 1 BVR bekendmaking DLB

D. Publicatieplicht dienstverlenende of opdrachthoudende vereniging op webtoepassing van de vereniging			
1. Besluitenlijsten	Meldingsplichtig?	Hoelang publiceren?	Rechtsgrond publicatie?
Lijst van de besluiten van de bestuursorganen van de dienstverlenende en opdrachthoudende vereniging	JA	Zolang maatregel bestuurlijk toezicht mogelijk is	Art. 466 DLB
2. Besluiten	Meldingsplichtig?	Hoelang publiceren?	Rechtsgrond publicatie?
Besluiten van de dienstverlenende en opdrachthoudende verenigingen betreffende de rechtspositieregeling van het personeel, vermeld in artikel 458 van het DLB	JA	Zolang maatregel bestuurlijk toezicht mogelijk is	Art. 467 DLB
Voorstellen van de raad van bestuur van de dienstverlenende en opdrachthoudende verenigingen in verband met het saneringsplan overeenkomstig artikel 457 van het DLB	JA	Zolang maatregel bestuurlijk toezicht mogelijk is	Art. 467 DLB
Code van goed bestuur, na goedkeuring door de algemene vergadering van de dienstverlenende en opdrachthoudende verenigingen	JA	Zolang maatregel bestuurlijk toezicht mogelijk is	Art. 467 DLB

E. Publicatieplicht provincieoverheid op webtoepassing provincie			
1. Besluitenlijsten	Meldingsplichtig?	Hoelang publiceren?	Rechtsgrond publicatie?
Lijst met de besluiten van de provincieraad Lijst met de besluiten van de raden van bestuur van het APB Lijst met de besluiten van de deputatie	JA JA NEEN	Zolang maatregel bestuurlijk toezicht mogelijk is	Art. 180 PD
2. Besluiten	Meldingsplichtig?	Hoelang publiceren?	Rechtsgrond publicatie?
Reglementen en verordeningen van de provincieraad en van de deputatie	JA	Zolang ze geldig zijn	Art. 180bis PD
Rechtspositieregeling van het provinciepersoneel en de wijzigingen ervan	JA	Zolang maatregel bestuurlijk toezicht mogelijk is	Art. 180bis PD
Besluiten van de raad van bestuur van de APB's waarbij wordt afgeweken van de rechtspositieregeling van het provinciepersoneel	JA	Zolang maatregel bestuurlijk toezicht mogelijk is	Art. 180bis PD
Beleidsrapporten provincie en APB's	JA	Zolang maatregel bestuurlijk toezicht mogelijk is	Art. 180bis PD
Besluiten provincieraad over beleidsrapporten APB's	JA	Zolang maatregel bestuurlijk toezicht mogelijk is	Art. 180bis PD
Jaarrekening extern verzelfstandigde agentschappen in privaatrechtelijke vorm	JA	Zolang maatregel bestuurlijk toezicht mogelijk is	Art. 180bis PD
Besluiten raad van bestuur APB's over retributies	JA	Zolang maatregel bestuurlijk toezicht mogelijk is	Art. 180bis PD
APB oprichtingsakte, statuten en statutenwijziging	JA	Zolang maatregel bestuurlijk	Art. 180bis PD

		toezicht mogelijk is	
Extern verzelfstandigd agentschap in privaatrechtelijke vorm oprichtingsakte en statuten	JA	Zolang maatregel bestuurlijk toezicht mogelijk is	Art. 180bis PD
3. Stukken	Meldingsplicht?	Hoelang publiceren?	Rechtsgrond publicatie?
Agenda provincieraad	NEEN	Tot publicatie goedgekeurde notulen	Art. 1 BVR bekendmaking PD
Notulen provincieraad	NEEN	1 jaar na zitting van goedkeuring	Art. 1 BVR bekendmaking PD
Geactualiseerde en gecoördineerde versie van - deontologische codes van provincieraad, deputatie - RPR provinciepersoneel - deontologische code van het personeel - belastingreglementen en retributiereglementen - statuten van extern verzelfstandigd agentschap in privaatrechtelijk vorm	NEEN	Altijd	Art. 1 BVR bekendmaking PD
Actuele samenstelling provincieraad en deputatie	NEEN	Altijd	Art. 1 BVR bekendmaking PD
Geactualiseerd overzicht adviesraden en overlegstructuren	NEEN	Altijd	Art. 1 BVR bekendmaking PD
Gecoördineerde versie van de statuten van de APB's	NEEN	Altijd	Art. 1 BVR bekendmaking PD

BIJLAGE 2: OVERZICHT GOEDKEURINGSTOEZICHT INTERGEMEENTELIJKE VERENIGINGEN EN OCMW-VERENIGINGEN

1. goedkeuringstoezicht dienstverlenende en opdrachthoudende vereniging

Wat	Verzenden goedkeuringsdossier ⁸⁹	Verzenden goedkeuring of niet goedkeuring ⁹⁰	Rechtsgrond?
Oprichting met statuten	30 dagen na de dag van dagtekening oprichtingsakte	60 dagen	Art. 418 DLB
Statutenwijzigingen	30 dagen na de dag van dagtekening verslag algemene vergadering ⁹¹	90 dagen	Art. 428 DLB
Deelname in andere publiekrechtelijke of privaatrechtelijke rechtspersonen	30 dagen na algemene vergadering	100 dagen	Art. 472 DLB

2. Goedkeuringstoezicht welzijnsvereniging en autonome verzorgingsinstelling

Wat	verzenden goedkeuringsdossier (= dies a quo)	Termijn verzenden goedkeuring of niet goedkeuring	Rechtsgrond?
Oprichting met statuten	Geen specifieke termijn bepaald	90 dagen	Art. 476 en 500 DLB
Statutenwijzigingen, verlenging duur en vrijwillige ontbinding	Geen specifieke termijn bepaald	90 dagen	Art. 482 en 500 DLB
Vaststelling van de jaarrekening (enkel van toepassing op de welzijnsvereniging)	Geen specifieke termijn bepaald	150 dagen	Art. 490 DLB

⁸⁹ Dies a quo (niet meegerekend)

⁹⁰ Dies a quem (wel meegerekend)

⁹¹ Het verslag omvat ook bijhorende documenten, zoals alle beslissingen van de deelnemers

3. Goedkeuringstoezicht privaatrechtelijke vereniging of vennootschap voor maatschappelijk welzijn: ziekenhuisvereniging, vereniging voor sociale dienstverlening en woonzorgvereniging

Wat	verzenden goedkeuringsdossier (= dies a quo)	Termijn verzenden goedkeuring of niet goedkeuring	Rechtsgrond?
Oprichten of lid worden van een ziekenhuisvereniging	Geen specifieke termijn bepaald	90 dagen	Art. 501 en 502 DLB
Statutenwijzigingen, verlenging duur, vrijwillige ontbinding ziekenhuisvereniging	Geen specifieke termijn bepaald	90 dagen	Art. 504 en 502 DLB
Instemming deelnemers dat WZ- of AV-vereniging lid wordt van een ziekenhuisvereniging	Geen specifieke termijn bepaald	90 dagen	Art.502, 504 en 507 DLB
lid worden door oprichting of toetreding vereniging sociale dienstverlening met aanbod nieuwe dienst	Geen specifieke termijn bepaald	90 dagen	Art. 508 en 509 DLB
Oprichting woonzorgvereniging	Geen specifieke termijn bepaald	90 d	Art. 514 DLB

BIJLAGE 3: OVERZICHT GOEDKEURINGSTOEZICHT TEN AANZIEN VAN BESLISSINGEN VAN DE GEMEENTE VOEREN

ARTIKEL NGW	ONDERWERP	(FEDERALE) TOEZICHTSREGELING
12, §3	Presentiegeld gemeenteraadsleden	Goedkeuring: gouverneur (weigering van goedkeuring: op eensluidend advies van het college van gouverneurs tenzij bij weigering wegens schending van de taalwetgeving) (procedure: artikel 267 tot en met 269 NGW)
28, § 2 en §3	Vaststelling weddenschaal gemeentesecretaris (te lezen als "algemeen directeur")	Goedkeuring: gouverneur (weigering van goedkeuring op eensluidend advies van het college van gouverneurs tenzij bij weigering wegens schending van de taalwetgeving) (procedure: artikel 267 tot en met 269 NGW)
41	Gemeenteraad laat na tuchtstraf op te leggen aan gemeentesecretaris (te lezen als "algemeen directeur") bij overtreding van verbod tot handeldrijven	Ambtshalve tuchtstraf: gouverneur - Na twee schriftelijke waarschuwingen - Op eensluidend advies van het college van gouverneurs tenzij wegens schending van de taalwetgeving (procedure: artikel 267 tot en met 269 NGW)
47, §2	Vaststelling wedde adjunct-secretaris (te lezen als "adjunct- algemeen directeur")	Goedkeuring: gouverneur (weigering van goedkeuring: op eensluidend advies van het college van gouverneurs tenzij bij weigering wegens schending van de taalwetgeving) (procedure: artikel 267 tot en met 269 NGW)
65, § 2 en §3	Vaststelling weddenschaal financieel beheerder (te lezen als "financieel directeur")	Goedkeuring: gouverneur (weigering van goedkeuring: op eensluidend advies van het college van gouverneurs, tenzij bij weigering wegens schending van de taalwetgeving) (procedure: artikel 267 tot en met 269 NGW)
68, §3	Gemeenteraad laat na tuchtstraf op te leggen aan plaatselijk ontvanger (te lezen als "financieel directeur") bij overtreding van verbod tot handeldrijven	Ambtshalve tuchtstraf: gouverneur - Na twee schriftelijke waarschuwingen - Op eensluidend advies van het college van gouverneurs tenzij wegens schending van de taalwetgeving (procedure: artikel 267 tot en met 269 NGW)
146, §2	Vaststelling personeelsformaties en vaststelling wervings- en bevorderingsvoorwaarden	Goedkeuring: gouverneur (weigering goedkeuring: op eensluidend advies van het college van gouverneurs tenzij wegens schending van de

		taalwetgeving) (procedure: artikel 267 tot en met 269 NGW)
150, §3	Tucht onderwijzend personeel benoemd door gemeenteraad: 1° Beslissing tot schorsing voor drie maand of meer en afzetting 2° Bezwaar titularis van een bediening tegen opheffing ervan door gemeenteraad of tegen vermindering van de eraan verbonden wedde	- Goedkeuring: gouverneur (weigering van goedkeuring op eensluidend advies van het college van gouverneurs tenzij bij weigering wegens schending van de taalwetgeving) (procedure: artikel 267 tot en met 269 NGW) - Beroep (gemeenteraad en personeelslid) tegen beslissing gouverneur (binnen 14 dagen na kennisgeving ervan): Vlaamse Regering
155, §3	Vermindering aantal betrekkingen bij de burgerlijke stand en vermindering van de eraan verbonden wedde	Goedkeuring: gouverneur (weigering goedkeuring: op eensluidend advies van het college van gouverneurs tenzij wegens schending van de taalwetgeving) (procedure: artikel 267 tot en met 269 NGW) - Beroep (gemeente, ambtenaar van de Burgerlijke Stand, en beambten) (binnen 15 dagen na kennisgeving): Vlaamse Regering
231, §3, 2°	Aanvaarding van de schenkingen en legaten beneden of gelijk aan 2.500 euro	Goedkeuring: gouverneur (weigering van goedkeuring: op eensluidend advies van het college van gouverneurs tenzij wegens schending van de taalwetgeving) (procedure: artikel 267 tot en met 269 NGW)
235, §1, tweede lid en 235, §3	- Gemeenteraadsbesluiten tot vaststelling van het bestel en de gunningswijze van overheidsopdrachten - Collegebesluiten (ingevolge delegatie door gemeenteraad) tot vaststelling van het bestek en de gunningswijze van overheidsopdrachten (dagelijks beheer en binnen de gewone begroting)	Goedkeuring: gouverneur (weigering van goedkeuring: na eensluidend advies van het college van gouverneurs tenzij bij weigering wegens schending van de taalwetgeving) (procedure: artikel 267 tot en met 269 NGW) - Als geen beslissing binnen 90 dagen na ontvangst van de beslissing door de gouverneur = goedkeuring (onverminderd de toepassing van artikel 268 en 269 NGW)
237	Collegebesluiten tot gunning van overheidsopdracht	- Verplichte mededeling aan gouverneur - Niet-uitvoerbaar tot de dag waarop ze niet meer vatbaar zijn voor schorsing of vernietiging (behalve de bepaalde uitzonderingen)

240, §2, en 244	Rekeningen	<ul style="list-style-type: none"> - Goedkeuring: gouverneur (weigering goedkeuring: op eensluidend advies van het college van gouverneurs tenzij wegens schending van de taalwetgeving) (procedure: artikel 267 tot en met 269 NGW) - Gemeenteraad moet bevestigen dat publiciteitsverplichtingen van artikel 242 NGW zijn vervuld - Verplichte voorlegging van verslag bedoeld in artikel 96 NGW (= synthese van ontwerp-rekening) - Beroep (door gemeente binnen 10 dagen) tegen weigering van goedkeuring: Vlaamse Regering - Beroep: is schorsend (30 dagen) eventueel verlengbaar - Als geen beslissing door Vlaamse Regering binnen die termijn: beslissing van gouverneur is uitvoerbaar
241, §2, en 244	Begroting (te lezen als: de beslissing waarbij de kredieten voor een bepaald jaar worden vastgesteld in het meerjarenplan)	<ul style="list-style-type: none"> - Goedkeuring: gouverneur (weigering goedkeuring: op eensluidend advies van het college van gouverneurs tenzij wegens schending van de taalwetgeving) (procedure: artikel 267 tot en met 269 NGW) - Gemeenteraad moet bevestigen dat publiciteitsverplichtingen van artikel 242 NGW zijn vervuld - Verplichte voorlegging van verslag bedoeld in artikel 96 NGW (= synthese van ontwerp-begroting) - Beroep (door gemeente binnen 10 dagen) tegen weigering van goedkeuring: Vlaamse Regering - beroep: is schorsend (30 dagen) eventueel verlengbaar - als geen beslissing door Vlaamse Regering binnen die termijn: beslissing van gouverneur is uitvoerbaar
249, § 2, en 3	- Gemeenteraadsbesluit waarbij voorzien wordt in uitgaven die door dwingende en onvoorziene omstandigheden worden vereist	<p>Onverwijld mededeling aan gouverneur</p> <p>Goedkeuring: gouverneur (weigering van goedkeuring: op eensluidend advies van het college van gouverneurs tenzij bij weigering wegens schending van de taalwetgeving) (procedure: artikel 267 tot en met 269 NGW)</p>

	- Collegebesluit waarbij voorzien wordt in uitgaven waarbij het geringste uitstel onbetwistbaar schade zou veroorzaken	
254	Gemeenteraad legt niet-sluitende begroting voor (begroting te lezen als: de beslissing waarbij de kredieten voor een bepaald jaar worden vastgesteld in het meerjarenplan)	- overheid belast met toezicht op begroting kan elke noodzakelijk maatregel nemen om de uitgaven te verminderen en de ontvangsten te verhogen
258	1) gemeenteraad blijft in gebreke, bij ontoereikende ontvangsten op begroting (ter betaling van erkende en opeisbare schulden) middelen voor te stellen om erin te voorzien 2) gemeenteraad heeft uitgaven op begroting gebracht en de gouverneur heeft deze (conform artikel 267-269 NGW) verworpen of verminderd 3) de gemeenteraad en de deputatie hebben geen of een ontoereikend krediet uitgetrokken	1) Ambtshalve optreden: de deputatie (na 2 schriftelijke waarschuwingen): bevel tot heffing bepaald aantal opcentiemen (onder goedkeuring Vlaamse Regering) 2) Beslissing: Vlaamse Regering 3) Beslissing: Vlaamse Regering (bepaalt desgevallend het aantal te heffen opcentiemen)
264 en 265	Algemeen toezicht 1) Schorsen van besluiten van gemeenteoverheden wegens - Bevoegdheidsoverschrijding - Schending van de wet - Schaden van het algemeen belang 2) Vernietigen: a) Uitsluitend wegens schending van de taalwetgeving	1) Gouverneur (binnen 40 dagen na inkomen van besluit bij de gouverneur) 2) a) Gouverneur (binnen 40 dagen na inkomen van het besluit bij de gouverneur of na goedkeuring door de deputatie of nadat de akte waaruit blijkt

	<p>b) Om andere redenen</p> <p>3) Vernietigen van vernietigingsbesluit aan gouverneur</p>	<p>dat de gemeenteoverheid kennis heeft genomen van de schorsing bij de gouverneur is ingekomen)</p> <p>b) Gouverneur: eerst beslissing tot voorstel van vernietiging (betekening aan gemeenteoverheid) en voorlegging voor advies aan het college van gouverneurs:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Ofwel eensluidend advies van het college van gouverneurs: gouverneur beslist tot vernietigen - Ofwel negatief advies van het college van gouverneurs over voorstel: gouverneur kan tweede (= laatste) voorstel tot vernietiging doen (met andere redenen omkleed) - Bij nieuw negatief advies over tweede voorstel: geen vernietiging meer mogelijk <p>3) Vlaamse Regering (binnen een maand)</p>
266	Dwangtoezicht (zenden commissarissen)	<ul style="list-style-type: none"> - Gouverneur op eensluidend advies van het college van gouverneurs - Na 2 schriftelijke waarschuwingen - Invordering kosten: door rijksontvanger na uitvoerbaar verklaring van bevelschrift door gouverneur - Beroep: Vlaamse Regering
287, §3	<p>Gemeenteraadsbesluit</p> <p>1) Oplegging tuchtstraf aan leden van het, door de gemeenteoverheid, benoemd gemeentepersoneel, secretaris, adjunct-secretaris, plaatselijk ontvanger, bijzonder rekenplichtige (schorsing voor drie maand, terugzetting in graad, ontslag van ambtswege, afzetting)</p> <p>2) Opheffing van een bediening of vermindering van de eraan verbonden wedde</p>	<p>1) - Goedkeuring: gouverneur (weigering van goedkeuring: op eensluidend advies van het college van gouverneurs tenzij bij weigering wegens schending van de taalwetgeving) (procedure: artikel 267 tot en met 269 NGW)</p> <p>- Beroep tegen beslissing gouverneur (door gemeenteraad en benadeeld personeelslid binnen 14 dagen na kennisgeving): Vlaamse Regering</p> <p>2) Goedkeuring: gouverneur (weigering van goedkeuring: op eensluidend advies van het college van gouverneurs tenzij bij weigering wegens schending van de taalwetgeving) (procedure: artikel 267-269 NGW)</p>

		- Beroep tegen beslissing gouverneur: (door gemeenteraad en benadeeld personeelslid binnen 14 dagen na kennisgeving ervan): Vlaamse Regering
267 tot en met 269	Gevallen waarin de gouverneur de goedkeuring slechts mag weigeren op eensluidend advies van het college van gouverneurs (uitgezonderd de weigering wegens schending van de taalwetgeving)	Gouverneur moet binnen 90 dagen voorstel doen om de goedkeuring te weigeren (zoniet beslissing van rechtswege uitvoerbaar) Indien negatief advies over voorstel: gouverneur kan (binnen 30 dagen na ontvangst negatief voorstel) tweede (en laatste) voorstel (met andere redenen omkleed) Indien geen tweede voorstel: handeling is van rechtswege goedgekeurd bij verstrijken termijn Indien weer negatief advies over tweede voorstel: gouverneur moet goedkeuren (bij ontstentenis van goedkeuring binnen vermelde termijn is handeling van rechtswege goedgekeurd)